

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72
2300 København S

11. oktober 2019

J.nr. 19-48568

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Ankestyrelsen har modtaget høring vedrørende ovennævnte udkast til lovforslag.

Ankestyrelsen henviser til vores bemærkninger af 25. februar 2019 som vedhæftet, i det dog bemærkes, at nogle af disse ses efterfølgende indarbejdet i det nye udkast til lovforslag.

Ankestyrelsen har yderligere følgende bemærkninger:

Nr. 15

§ 35, stk. 4:

Det fremgår af bestemmelsens ordlyd, at "Fradraget i hjælpen sker med satsen efter nr. 1-4, uanset om personen får foretaget fradrag i hjælpen som følge af indtægter m.v. Fradraget i en kalendermåned kan ikke overstige hjælpen efter §§ 22-25 for samme måned."

Vi bemærker, at fradrag og nedsættelser i hjælpen efter reglerne skal ske inden for 3 hele kalendermåneder efter hændelsestidspunktet.

Det bør præciseres, om der i de tilfælde, hvor sanktionen overstiger den hjælp, der udbetales efter eventuelle fradrag for indtægter, er mulighed for at overføre den resterende del af sanktionen til fradrag i en efterfølgende kalendermåned(er) inden for de 3 måneder.

Det bør endvidere præciseres, om kommunen inden for de 3 måneder kan vælge at gennemføre sanktionen i en måned, hvor der bliver beregnet fuld hjælp fremfor en måned, hvor der alene udbetales supplerende hjælp på grund af fradrag for indtægter, og hvor sanktionen eventuelt overstiger den udbetalte hjælp.

Venlig hilsen

Katrine Harlou

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72 A Postboks 90
2770 Kastrup

25. februar 2019

J.nr. 19-5294

**Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om enklere og
skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre
fejludbetalinger m.v.**

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Ankestyrelsen har modtaget høring vedrørende ovennævnte udkast til
lovforslag.

Tel +45 3341 1200

Ankestyrelsen har følgende bemærkninger:

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

Til lovforslagets § 1:

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Nr. 1

§ 13, stk. 7:

Vi foreslår en ændret ordlyd af bestemmelsen, således at det
tydeliggøres, at det alene er den ægtefælle, der har en rimelig grund til
ikke at deltage i tilbud mv., der ikke har pligt til at udnytte sine
uddannelses- eller arbejdsmuligheder.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Vi foreslår, at bestemmelsen formuleres som følgende:

”En uddannelses- eller jobparat modtager af hjælp eller dennes ægtefælle
har ikke pligt til at udnytte sine uddannelses- eller arbejdsmuligheder ved
at deltage i tilbud om uddannelse eller arbejde efter stk. 1, tilbud eller
beskæftigelsesfremmende foranstaltninger m.v. efter stk. 5, eller
beskæftigelsesfremmende foranstaltninger efter § 30 i lov om en aktiv
beskæftigelsesindsats, jf. stk. 6, hvis den pågældende har en rimelig grund
til ikke at deltage.”

Nr. 2

§ 13, stk. 8:

Vi foreslår, at bestemmelsen udgår, da den er overflødiggjort ved, at man i stk. 7, har udtaget den udtømmende liste over rimelige grunde.

Som konsekvens heraf, skal § 13, stk. 7, rettes, så den kommer til at indeholde både uddannelses-, job- og aktivitetsparate. Ligeledes skal § 40 a, stk. 4, konsekvensrettes.

Såfremt § 13, stk. 8, bibeholdes, kan det med fordel tydeliggøres, at der er tilsigtet en forskel på en "rimelig grund" i stk. 7, og "forhold" i stk. 8.

Nr. 9

§ 35, stk. 1:

Vi bemærker, at det vil være vanskeligt at efterprøve nr. 1, og nr. 2, for så vidt angår dokumentationen for, at kommunen har sikret sig, at borger forstår sine rettigheder og pligter.

Vi bemærker hertil, at nr. 3, 4 og 5, alene vil være en dokumentation for, at borger har modtaget vejledningen, men ikke at vejledningen er forstået.

§ 35, stk. 3:

I forbindelse med ændringen af satsen i § 35, stk. 3, bør det præciseres, hvordan det antal dage, der skal beregnes, skal ske, når en sanktion beregnes efter § 37 og § 38, da sanktioner efter § 37 og § 38 løber fra den dag, hvor en borger udebliver fra en samtale mv., og til borger genopretter kontakten.

Tidligere har sanktionen været beregnet på en 7 dages uge (dagældende § 35, stk. 4), indtil den blev ændret til ordlyden i dag i bestemmelsens § 35, stk. 3, "Gennemsnitssatsen fastsættes på grundlag af den årlige hjælp efter §§ 22 – 25 og fastsættes på dag beregnet på grundlag af en 5-dages uge."

Det foreslås, at det igen præciseres, hvordan det antal dage, fx hvis en person udebliver fra en samtale en onsdag og først genopretter kontakten den følgende tirsdag, skal beregnes.

I den forbindelse foreslås det præciseret, om lørdag og søndag skal indgå i opgørelsen, evt. ved følgende eksempel:

Onsdag til tirsdag = 4 dage x sanktionssatsen (uden weekend)

Eller

Onsdag til tirsdag = 7 x sanktionssatsen (inkl. weekend/helligdage)

Nr. 11

§ 39, stk. 1, nr. 3:

Vi bemærker, at med formuleringen af § 39, stk. 1, nr. 3, der svarer til de gældende regler, består de eksisterende udfordringer med § 41 i forhold til vurderingen af "gentagne gange", samt hvornår omfanget af udeblivelsen bliver betydeligt.

Det foreslås tydeliggjort, hvilken betydning længden af tilbuddet har, set i forholdet til omfanget af udeblivelserne uden rimelig grund, herunder om omfanget af udeblivelserne skal ses i forhold til hele tilbuddets varighed, eller om omfanget også kan ses alene i forhold til den del af tilbuddet, der er afholdt på det tidspunkt, hvor kommunen vælger at træffe en afgørelse efter § 39, stk. 1, nr. 3.

Nr. 16

§ 40 a, stk. 1:

Beskrivelsen af vejledningen om den skærpede rådighedssanktion kan give anledning til tvivl om kommunens vejledningsforpligtelse, herunder om vejledningen skal gives i forbindelse med førstegangssanktionen, eller om en efterfølgende vejledning forud for forseelsen vil kunne gives separat?

Vi bemærker, at man med fordel kan præcisere tidspunktet for, hvornår vejledningen om den skærpede sanktion skal være givet.

Henset til at § 40 a, stk. 1, nr. 1, og nr. 2, omfatter alle sanktioner givet efter §§ 36 – 39, er præciseringen af sanktionerne overflødig. Det foreslås derfor, at § 40 a, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, erstattes af en henvisning til § 35, stk. 1, og at nr. 3, består i den foreslåede ordlyd.

§ 40 a, stk. 2:

Det fremgår af bestemmelsens ordlyd, § 40 a, stk. 2, 2. pkt., at "aktiviteter efter 1. pkt. skal kunne påbegyndes samme dag, som afgørelsen efter stk. 1, har virkning fra."

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget side 95, at "der skal være mulighed for, at personen, der er omfattet af sanktionen i § 40 a, stk. 1, kan møde frem i tilbud, til samtaler eller møde på jobcenteret dagligt. Kommunen kan give den pågældende tilbud om en eller flere forskellige aktiviteter, så længe aktiviteterne omfatter alle månedens arbejdsdage."

Vi bemærker, at ordlyden kan give anledning til tvivl om, hvornår tilbuddet/tilbuddene kan/skal gives og i hvilken form.

Vi foreslår derfor, at det præciseres, hvornår og i hvilken form kommunen skal give personen *"et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, tilbud i medfør af integrationsprogrammet efter integrationsloven eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, daglige samtaler eller pligt til at møde dagligt i jobcenteret"*, herunder om tilbuddet/tilbuddene skal gives i afgørelsen om den skærpede sanktion.

§ 40 a, stk. 7:

Vi bemærker, at bestemmelsen giver anledning til tvivl om, hvordan månedens hjælp til personen skal beregnes. Vi foreslår en ændret ordlyd til præcisering af beregningen.

§ 40 a, stk. 8:

Vi foreslår, at det tilføjes, at kommunen ikke blot kan henlægge en sag, men at det er et krav, at kommunen træffer en afgørelse om, at personens sag lukkes, når borger ikke har gjort brug af den anviste aktivitet i en hel kalendermåned.

Nr. 24

§ 43, stk. 1:

Vi bemærker, at der er divergens mellem længden af sanktionen, der indebærer en nedsættelse af hjælpen i 3 måneder, og længden af den tilbagebetalingspligtige nedsatte hjælp i 20 uger.

Venlig hilsen

Jette Røgild

FRA: AALBORG KOMMUNE

Bemærkninger til lovforslag – udkast 031019 til forslag til Lov om ændring af lov aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, lov om Udbetaling Danmark, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven.

<p>LAS § 13a, stk. 3 Borger og kommune skal indgå aftale om jobsøgningsaktiviteter og kommunen fastsætter frist for registrering i joblog på Jobnet</p> <p>LAS § 13a, stk. 4 Bemyndigelsesbestemmelse vedr. aftaler om jobsøgningsaktiviteter</p>	<p>Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelse nr. 8, at den indgåede aftale mellem borger og kommune om jobsøgningsaktiviteter skal <i>registreres i "Min Plan" og samtidigt sendes digitalt til personen.</i></p> <p>Aalborg er undrende overfor, at kommunen skal sende aftalen om jobsøgningsaktiviteter med digitalt post, når aftalen allerede fremgår af borgers "Min Plan". Denne undring skyldes, at det klart fremgår af både lovgivningen og af bemærkningerne hertil, at det er en <i>aftale</i> og dermed ikke en afgørelse, som kan påklages. Hertil lægger Aalborg også vægt på, at der videre i bemærkningerne fremgår, at hvis borger ikke overholder aftalen, skal borger partshøres og der skal træffes afgørelse om sanktion, hvis personen ikke har haft en rimelig grund til den manglende opfyldelse af aftalen. Det må således betyde, at der først er lovhjemmel til at træffe en afgørelse vedrørende aftale om jobsøgningsaktiviteter, når borger ikke har opfyldt aftalen <u>og</u> der ikke er en rimelig grund hertil – det er således en afgørelse iht. sanktionsreglerne i LAS.</p> <p>I udkast til Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats (BAB) under Digital kommunikation § 132, fremgår det specifikt, hvad jobcentret skal meddele borger om via Digital post ift. LAB. Heraf fremgår det, at det er ved afgørelser efter LAB kapitel 11-14, aktiviteter efter LAB kapitel 4 og indkaldelser til (job)samtaler. Der fremgår således ikke noget om aftaler, hvorfor jobcentret ikke skal anvende Digital post, når det handler om <i>aftaler, der er indgået mellem borger og kommune</i>. Det må formodes, at det samme er gældende for jobcenteret, når det handler om aftaler ift. rådighedsbestemmelserne i LAS.</p> <p><i>På baggrund af ovenstående undring, er der behov for følgende:</i></p> <p><u>Præcisering af "aftale om jobsøgningsaktiviteter"</u></p>
---	--

	<p>Der er behov for en præcisering af, om "aftale om jobsøgningsaktiviteter" i juridisk forstand er 'en aftale' eller 'en afgørelse', som borger kan påklage, hvorefter kommunen skal genvurdere afgørelsen. Hvis det er en afgørelse, er det så iht. LAS § 13a, stk. 3?</p> <p><u>Indhold i det brev, der skal sendes digitalt til borger</u></p> <p>Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelse nr. 8, at den indgåede aftale om jobsøgningsaktiviteter skal <i>registreres i "Min Plan" og samtidigt sendes digitalt til personen</i>. Det fremgår imidlertid ikke af bemærkningerne, om der er andre oplysninger, borger skal modtage med digitalt post samtidigt med aftalen eller om det alene er aftalen (hvorved den bliver enslydende med den skrevne aftale i "Min Plan"). Der er brug for en tydeliggørelse af, om det alene er aftalen, der skal fremsendes eller denne skal være gældende som en afgørelse, herunder indeholdt klagevejledning.</p>
<p>LAS § 13, stk. 2 og 3 LAS § 39</p>	<p>Det følger af LAS § 39, at hjælpen bl.a. skal nedsættes, hvis en person undlader at <u>give meddelelse om sygdom</u> til jobcentret eller arbejdsgiveren (nr. 3 – kommende nr. 4) og hjælpen skal ligeledes nedsættes, hvis en person <u>uden rimelig grund undlader at give meddelelse</u> om sygdom til kommunen i tilfælde, hvor den ledige er indkaldt til jobsamtale, som led i sygeopfølgning eller foranstaltninger som led i sygeopfølgning (nr. 5 – kommende nr. 6).</p> <p><u>Forslag: Manglende meddelelse om "en rimelig grund" skal kunne medføre en sanktion</u></p> <p>Det foreslås, at det bliver muligt at sanktionere en person, hvis personen undlader at give meddelelse rettidigt om sin rimelige grund jf. LAS § 13, stk. 7 og stk. 8.</p> <p>Det vil betyde, at hvis en person ikke meddeler sin rimelige grund (fx begravelse hos en nærtstående, barn syg, egen sygdom) forud for en jobsamtale, mødetid hos en arbejdsgiver, ved et tilbud, ved en beskæftigelsesfremmende foranstaltning mv. skal personen sanktioneres. Med dette forslag udvides nuværende LAS § 39, nr. 3 og 5 til at gælde "alle rimelige grunde" og ikke blot sygdom samt en</p>

	<p>udvidelse til at gælde alle former for aktiviteter og samtaler, personen er forpligtet til at deltage i.</p> <p>Begrundelsen er, at LAS § 13, stk. 7 ikke længere er udtømmende med ny lovgivning samt at det må være et krav til ledige, at de melder afbud forud for aktiviteten/samtalen – også når de har en rimelig grund.</p> <p>Som følge af ovenstående forslag vil det være nødvendigt bl.a. at konsekvensrette LAS § 13, stk. 2 og 3 ift., hvornår jobcentret har pligt til at vurdere, om en person fortsat opfylder betingelserne for hjælpen.</p>
LAS § 35, stk. 1, nr. 1	<p>Sikre at vejledningen er forstået</p> <p>Det fremgår af forslaget § 35, stk. 1, nr. 1, at kommunen senest ved første jobsamtale skal gennemgå vejledningen, så personen forstår sine rettigheder og pligter.</p> <p>Der ønskes en præcisering af, hvordan kommunerne kan dokumentere, at en person forstår sine rettigheder og pligter.</p>
LAS § 35, stk. 1, nr. 3	<p>Gennemgang hvert halve år</p> <p>Det fremgår af forslaget jf. LAS § 35, stk. 1, nr. 3, at vejledningen skal gennemgås og gøres tilgængelig for personen hvert halve år.</p> <p>Det foreslås, at det overvejes, om jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate personer har behov for en <u>mundtlig</u> gennemgang af vejledningen hvert halve år.</p> <p>Det ses relevant, at jobparate, åbenlyst uddannelsesparate og uddannelsesparate personer vil få tilsendt en vejledning hvert halve år samt at vejledningen altid vil være tilgængelig på fx kommunens hjemmeside. Derved vil denne gruppe altid være vejledt, eller have haft mulighed for at være vejledt.</p> <p>En mundtlig gennemgang af vejledningen vurderes at være ressourcetung set ift. personkredsens udfordringer eller manglen på samme.</p>

<p>LAS § 35, stk. 2</p>	<p>Vejledning om den skærpede rådighedssanktion til ægtefælle</p> <p>Det foreslås i udkastet, at personen og ægtefællen skriftligt skal vejledes om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om den forudgående sanktion.</p> <p>Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser fremgår det konkret, at den skriftlige vejledning om den skærpede rådighedssanktion udtrykkeligt og klart vil skulle fremgå af afgørelsen vedr. den forudgående sanktion efter LAS §§ 35-40.</p> <p>Sanktion jf. LAS §§ 35-40 har ikke virkning for ægtefæller, hverken efter de gældende regler, eller de foreslåede.</p> <p>En afgørelse jf. LAS §§ 35-40, vil derfor ikke blive sendt til en ægtefælle.</p> <p>Det ses derfor nødvendigt, at det konkretiseres, om det med forslaget er en betingelse, at vejledningen til ægtefælle om § 40a skal ske via "kopi" af afgørelsen om den forudgående sanktion eller om der skal sendes en specifik vejledningsskrivelse særskilt til ægtefællen.</p>
<p>LAS § 35, stk. 3</p> <p>Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter §§ 36-40 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt., er betinget af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering.</p>	<p>Månedlig opgørelse af forseelser</p> <p>Det foreslås i udkastet, at for §§ 36-40, at den månedlige opgørelse betinges af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktion.</p> <p>Af bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser ses det, at "umiddelbar tilknytning til forseelsen" forstås som <i>få dage efter forseelsen eller en af de førstkomende hverdage, hvor kommunen skal oplyse personen om forseelsen.</i></p> <p>Det ses umiddelbart som et paradoks, at kommunen skal oplyse personen om en forestående sanktionering, inden der er taget stilling til, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen. Dette vil der først endeligt blive taget stilling til, når personen er partshørt.</p>

	<p>Det vurderes derfor, at en oplysning fra kommunen om en forestående sanktion, vil medbringe forvirring og mistillid, idet det må forventes, at der i en del sager ikke vil ske sanktion, når partshøringen er foretaget, idet der har været en rimelig grund til udeblivelsen.</p> <p>Det vurderes endvidere, at forslaget vil medføre merarbejde, og der med forslaget ikke er tale om en forenkling.</p> <p>I praksis vil forslaget betyde, at tilbudsstedet fx en virksomhed skal rette henvendelse hver gang en person i praktik, er udeblevet.</p> <p>Kommunen skal herefter oplyse personen, evt. på skrift via brev, om forseelsen og den forestående sanktion.</p> <p>Virksomheden skal ved månedens udgang atter give besked til kommunen, om personens samlede fremmøde og udeblivelser.</p> <p>Kommunen skal herefter sende en partshøring til personen.</p> <p>På baggrund heraf vurderes det, at forslaget vil medføre merarbejde i form af den ekstra kontakt. Det vurderes dog også, at forslaget vil medføre øgede krav og merarbejde til fx virksomheder, som har personer i virksomhedspraktik, tilbudssteder generelt mv.</p>
LAS § 40a	<p>Generel bemærkning</p> <p>Med de nuværende gældende sanktionsregler har kommunerne stort set ikke anvendt den skærpede rådighedssanktion jf. LAS § 40a.</p> <p>Det kan således konstateres, at sanktionen på landsplan er anvendt to gange i 2. halvår af 2019.</p> <p>Med de foreslåede ændringer i udkastet og den fremadrettede vægt på LAS § 40a, ses der et behov for at konkretisere, præcisere og tydeliggøre anvendelsen i en dertilhørende vejledning.</p> <p>Der er tale om en kompleks bestemmelse, med en del formelle betingelser til sagsbehandlingen, som hver for sig vil kunne medføre, at sanktionen ikke kan gennemføres.</p> <p>Det ses således ikke, at der er tale om en forenkling af regelsættet.</p>
LAS § 40a, stk. 4	Partshøring i forbindelse med opgørelse af udeblivelser

	<p>Det fremgår specifikt af forslagens § 40a, stk. 4, at der skal ske partshøring af personer, som er aktivitetsparate inden, at kommunen træffer afgørelse om, at personen ikke kan modtage hjælp for de dage, hvor personen ikke er mødt i tilbud.</p> <p>Der ønskes i den forbindelse stillingtagen til, om kommunerne modsætningsvist kan slutte, at det således ikke er en betingelse at partshøre jobparate, før afgørelsen om opgørelsen af dage.</p> <p>Udfordring med ”rettidig” udbetaling af hjælp</p> <p>Det foreslås, at der skal ske partshøring af aktivitetsparate personer inden, at kommunen træffer afgørelse om, at personen ikke kan modtage hjælp for de dage, hvor personen ikke er mødt i tilbud.</p> <p>Det forudses, at tidsforbruget af partshøringsperioden i visse situationer vil kunne skabe en udfordring ift., at kunne udbetale den berettigede hjælp til den 1. i måneden.</p> <p><u>Eksempel:</u> Efter forudgående sanktioner, træffes der afgørelse om den skærpede rådighedssanktion jf. LAS § 40a, med varighed af en måned. I forbindelse med afgørelsen gives der tilbud om personligt fremmøde på kommunen med opstart den 1.10.19 – 31.10.19.</p> <p>Da personen kun kan få ydelse for de dage, som personen er mødt i tilbuddet, kan der ikke tages stilling til opgørelsen af perioden, før den sidste dag, som i ovenstående eksempel er den 31.10.19.</p> <p>Personen møder i tilbuddet 18 dage i perioden.</p> <p>Det fremgår af bemærkningerne til udkastet, at kommunen skal kunne dokumentere, at der har fundet skriftlig partshøring sted. Kommunen vil først den 31.10.19 kunne sende partshøringen, da det ikke forinden vides, hvilke dage personen møder frem til og med den 31.10.19.</p>
--	---

	<p>Såfremt personen møder op den 31.10.19, vil der kunne ske mundtlig partshøring og partshøringsbrevet vil kunne eftersendes. Såfremt personen ikke møder, vil afgørelsen først kunne træffes, når der er sket skriftlig partshøring, og opnået personlig kontakt.</p> <p>Det vil sige, hvis personen ikke møder den 31.10.19, vil personen ikke kunne få udbetalt sin hjælp for de 18 dage i starten af november måned. Dette vil kunne have konsekvenser for personens betaling af boligudgifter mv.</p> <p>En løsning vil være, at kommunen kun giver tilbud med opstarts fx fra den 15.10.19 – 15.11.19.</p> <p>Konsekvensen heraf vil dog være, at selvom personen slet ikke møder i tilbuddet, så vil hjælpen ikke kunne ophøre jf. LAS § 40a, stk. 8, idet der ikke er tale om en kalendermåned.</p> <p>Konsekvensen for personen er således, at der udbetales halv-hjælp til den 31.10.19 og den 30.11.19. Herefter er personen berettiget til hjælp, som normalt.</p> <p>Det ses hensigtsmæssigt, at der bliver taget stilling til en sådan udfordring.</p>
<p>Overgangsreglen § 19</p>	<p>Vejledning til personer der modtager hjælp</p> <p>Der gøres opmærksom på, at overgangsreglen i § 19 potentielt kan betyde, at der er borgere, som ikke kan sanktioneres i lang tid. Dels vil det tage noget tid at vejlede samtlige borgere mundtligt.</p> <p>Hvis vejledningen gives som led i det almindelige kontaktforsøg, kan der potentielt være borgere, som ikke får den nye vejledning, før der er gået en længere periode, fordi de f.eks. har været til jobsamtale i december og derfor ikke nødvendigvis skal til samtale igen i januar.</p> <p>Det kan betyde, at kommunen skal holde en masse ekstra samtaler alene med det formål at vejlede borgerne som følge af overgangsreglen og de nye regler. Dels kan borgere, som konsekvent udebliver fra jobsamtaler mv. og dermed ikke er</p>

	blevet vejledt efter de nye regler, ikke sanktioneres efter de nye regler.
--	--

Notat

18. oktober 2019
Side 1 af 6

Til	Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Til	Orientering
Kopi til	Anne Hedegaard, Lillis Søndergaard

Høringsbidrag til lov om enklere og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.

Nedennævnte bemærkninger vedrører afsnittet om sanktioner efter §§ 35-40a i lov om aktiv social politik.

1. *LAS § 35, stk. 1, nr. 1 og 2*

Ved **første jobsamtale** er der 3 steps i forhold til at vejlede borgeren.

Vejledningen:

- Skal gennemgås mundtligt og
- Skal udleveres skriftligt på mødet og
- Skal efterfølgende sendes

Bemærkning:

Er det (virkelig) nødvendigt, at vejledningen både udleveres på mødet OG sendes?

2. *LAS § 35, stk. 1, nr. 3: Vejledning skal hvert ½ år både gennemgås mundtligt og gøres tilgængelig for borgeren.*

Bemærkning:

Er det nødvendigt for de jobparate, at de også skal have en mundtlig vejledning? I forvejen skal der tales om rigtig meget under jobsamtalerne.

Hvad menes der med, at vejledningen skal gøres tilgængelig? Er det tilstrækkeligt, at den ligger på kommunens hjemmeside?

3. *LAS § 35, stk. 3: opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter §§ 36-40 kan ske en gang om måneden... betinget af, at kommunen i **umiddelbar tilknytning** til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering*

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Faglig service

Jægergården, Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00
Direkte telefon: 89 40 30 37

Direkte e-mail:
btack@aarhus.dk

Sag: 18/060295-12
Sagsbehandler:
Birgitte Täck

Bemærkning:

18. oktober 2019
Side 2 af 6

I dag fremgår følgende af LAS § 35, stk. 2:

”§ 35

--

Stk. 2. ...Opgørelse af omfanget af udeblivelse fra tilbud efter § 36 kan ske som en samlet opgørelse for en måned. Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse...”

I forhold til gældende ret, er der ikke tale om en forenkling – men derimod en udvidelse af eksisterende sagsbehandlingsskridt og dermed et merarbejde. Årsagen er, at det i lovforslaget fremgår, at partshøring én gang om måneden ved udeblivelser fra tilbud **er betinget af**, at kommunen i **umiddelbar tilknytning** til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering, jf., ordlyden i høringsudkastets § 35, stk. 3

”§ 35

*Stk. 3. ... Partshøring foretages i forbindelse med den samlede månedlige opgørelse. Den samlede månedlige opgørelse efter 3. pkt., **er betinget af, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering...***

Henset til, at borgerne hvert ½ år skal have en mundtlig og skriftlig vejledning om konsekvensen ved at udeblive, virker det unødvendigt og tungt, at kommunen herudover umiddelbart ved udeblivelse fra et tilbud, skal kontakte borgeren og oplyse om den forestående forseelse, hvis kommunen skal gøre brug af at samle partshøringen én gang om måneden.

Det vil også betyde **merarbejde** for de virksomheder, som borgeren er i praktik hos, idet de ikke kan ”nøjes” med at indrapportere fravær en gang om måneden, men skal indrapportere fravær straks, hvis kommunen skal kunne opfylde betingelse i sidste led i LAS § 35, stk. 3.

Følgende fremgår på side 46 i udkastet:

*”... Da forslaget **vil svække den tidsmæssige sammenhæng** mellem forseelse og kontakt til personen om forseelsen og den ydelsesmæssige effektivering af sanktionen, foreslås det desuden, at det gøres til en betingelse for at kunne sanktionere en person, at kommunen i umiddelbar tilknytning til forseelsen oplyser personen om forseelsen og den forestående sanktionering...”*

"... Forslaget vil således give kommunerne en større frihed til at tilrettelægge administrationen af sanktionsområdet på en hensigtsmæssig måde, herunder på en måde, der kan spare antallet af breve m.v. til personer, der begår flere forseelser inden for en periode på en måned..."

18. oktober 2019
Side 3 af 6

Den tidsmæssige sammenhæng mellem tilbud og sanktion i dag har ikke givet anledning til problemer.

Det vurderes, at der ikke er et forenklingspotentiale i forslaget, når kommunen skal kontakte borgeren straks efter den negative hændelse og oplyse om den forestående sanktionering.

I øvrigt er borgeren jo også vejledt via den generelle vejledning i LAS § 35 om rettigheder og pligter.

Forslag: LAS § 35, stk. 3, sidste pkt. slettes.

4. Jobsøgningsaktiviteter

Der henvises til side 31 nederst og 32 øverst i udkastet.

Hvis en person ikke har overholdt sine jobsøgningsaktiviteter fremgår det, at kommunen har to valg:

- At indkalde borger til en jobsamtale og foretage mundtlig partshøring over manglende jobsøgning eller
- At sende en agterskrivelse – i stedet for den mundtlige partshøring

Bemærkning:

Ordlyden på side 31 og 32 forstås således, at jobsamtalen i forhold til partshøring over den manglende jobsøgningsaktivitet, kan erstattes af en agterskrivelse i forhold til sanktionering.

Hvis det ikke er korrekt forstået, bør det præciseres.

5. Punktsanktion i LAS § 39 – når der ikke sygemeldes rettidigt ved jobsamtale

Bemærkning:

Det vil være hensigtsmæssigt at få en hjemmel i LAS § 39, som kan bruges, når en borger ikke melder sygdom rettidigt ved jobsamtalerne. I dag er det sådan, at hvis borgeren ikke dukker op til en jobsamtale, og det efterfølgende viser sig, at personen har været syg, så kan der ikke sanktioneres for, at personen ikke har meddelt sygdom.

18. oktober 2019
Side 4 af 6

6. LAS § 40a

Betingelse: Kommunen skal skriftligt have vejledt personen **og dennes ægtefælle** om den skærpede rådighedssanktion i forbindelse med afgørelsen om en forudgående sanktion, herunder om konsekvens for hjælpen.

FX

Afgørelse efter LAS § 36 for udeblivelse den 1. marts-5. marts

Afgørelse efter LAS § 36 for udeblivelse den 1. april -10. april

Afgørelse efter LAS § 36 for udeblivelse **den 15. maj-20. maj**

Afgørelse efter LAS § 36 for udeblivelse den 26. maj -5. juni

Er det ved "rød" afgørelse, at ÆF skal vejledes? Det er det vel, hvis kommunen vurderer, at kommunen ved næste negative hændelse (måske) vil træffe en afgørelse om sanktion efter LAS § 40a samtidig med, at der træffes afgørelse efter LAS §§ 36-40 for den negative hændelse

Bemærkning:

Det er vigtigt at få tydeliggjort i vejledning med eksempler, hvordan proceduren er for LAS § 40a **i forhold til ægtefællen.**

7. LAS § 40a, stk. 4: *vedrører fortsat **aktivitetsparate**. Det præciseres, at en aktivitetsparat, der er pålagt en sanktion efter LAS § 40a altid skal partshøres forud for, at der ikke udbetales hjælp for, at vedkommende ikke møder frem i den aktivitet, som følger af LAS § 40a afgørelsen!*

Bemærkning:

Heraf kan man (vel) udlede, at vi for de uddannelsesparate og jobparate blot opgør fremmødedage, træffer afgørelse herom og udbetaler for opgjorte fremmødedage. Her partshører vi ikke. Og at det modsatte gør sig gældende for de aktivitetsparate! (?)

Forslag:

Opgørelse og udbetaling for fremmødedage er en afgørelse.

Men, det vil være rart at få afklaret (evt. i en vejledning), om vi skal partshøre forud for afgørelsen ved de jobparate og uddannelsesparate.

8. *LAS § 40, stk. 5: Hvis person er syg eller har pasningsproblemer under LAS § 40a aktiviteten skal jobcenteret angive, hvordan dette meddeles*

18. oktober 2019
Side 5 af 6

Bemærkning:

Det er afgørende at få fastlagt, om en borger kan sygemelde sig via sms.

I principafgørelse A-28-08 fremgår det, at meddelelse pr. fax var tilstrækkeligt til, at ansøger havde genoprettet kontakten til jobcentret. Der blev lagt vægt på, at fax og mail var en almindelig kommunikationsform, og at der hverken i loven eller forarbejderne til loven var holdepunkter for, at kontakten kun kunne genoprettes, hvis henvendelsen skete på en bestemt måde.

Det kan af principafgørelse A-28-08 udledes, at man i dag *kan* sygemelde sig via sms, idet sms er en almindelig kommunikationsform.

Men, det bør afklares - fx i en vejledning - om kommunen må (har lov til at) fastlægge en procedure på forhånd for sygemelding. Altså skrive i tilbud og indkaldelser, **hvordan** sygemelding skal foregå og fx skrive, at det altid skal foregå ved telefonisk henvendelse og **ikke** via sms.

Problemet med sygemelding over sms er, at vi ikke kommer i kontakt med borgeren den dag, vedkommende melder sig syg. Det er vigtigt at tale med borgeren for at afklare sygdommens omfang og vurdere, om borgeren trods sygemelding er i stand til at møde. Det er årsagen til at vi ikke ønsker at acceptere sms.

Forslag:

Det præciseres i vejledningen, hvorledes kommunerne kan/må/skal forholde sig til sygemelding via sms.

9. *LAS § 40a, stk. 3 – aktivitetsparat – fremme rådigheden*

Det fremgår af LAS § 40a, stk. 3, at det er en betingelse, at sanktionen skal fremme den aktivitetsparates rådighed.

”§ 40a

*Stk. 3. Det er en betingelse for at pålægge en person, som er aktivitetsparat, en sanktion efter stk. 1, **at kommunen vurderer, at sanktionen vil fremme personens rådighed**, jf. § 13, stk. 8, samt regler fastsat i medfør af § 13, stk. 15”.*

Bemærkning:

Det er jo også gældende ved de andre sanktioner efter LAS §§ 36-40.

18. oktober 2019

Side 6 af 6

Forslag: Da det generelt gælder for alle sanktioner, at de skal fremme den aktivitetsparates rådighed, foreslås det, at det i stedet for fremgår af LAS § 35, at en sanktion skal fremme rådigheden for den aktivitetsparate.

Eva Ancher Svensson

Fra: Rina Raun Borg <RRB@da.dk>
Sendt: 16. oktober 2019 12:09
Til: Anne Hedegaard; Lillis Jarby Søndergaard; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)
Vedhæftede filer: Høringssvar - enklere og skærpede sanktioner.pdf

Til rette vedkommende

Hermed DA's høringssvar vedrørende lovforslaget om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger. Vi har ikke yderligere tilføjelser i relation til de nye præciseringer.

Med venlig hilsen

Rina Raun Borg
Administrativ koordinator

Vester Voldgade 113
1552 København V
Direkte +45 33 38 92 97
Mobil +45 29 20 02 97
E-mail rrb@da.dk
Web da.dk

Denne e-mail og indhold er tilsigtet en bestemt modtager og kan indeholde fortrolige oplysninger. Hvis du ikke er den rette modtager, beder vi dig derfor om at orientere os ved at besvare denne e-mail. Du skal derefter slette e-mailen. Det er ikke tilladt at beholde, kopiere, videresende eller bruge oplysninger fra eller i denne e-mail, hvis du ikke er den rette modtager.

Fra: Anders Faurholdt Lillelund <afl@star.dk>
Sendt: 3. oktober 2019 16:10
Til: Bent Nielsen <bent@bm.dk>; Birgitte Kjelgaard Andersen <BKA@star.dk>; 'Brian Siggaard, KL' <brs@kl.dk>; 'Christian Sølyst, LO suppleant' <csoe@lo.dk>; Erik E. Simonsen <EES@da.dk>; 'Frederik Nordentoft Andersen, KL' <frna@kl.dk>; 'Gregers Larsen, Suppleant Lederne' <gla@lho.dk>; 'Jes Flatau' <jfl@aka.dk>; Jørgen Bang-Petersen <JBP@da.dk>; 'Karen Louise Riss, DAK' <klr@danskeakasser.dk>; 'Karen Skytte, AC' <ks@ac.dk>; Kirsten Brix Pedersen <KBP@star.dk>; 'Kirsten Kvist, FTF cc af materiale' <kiak@ftf.dk>; 'Kristina Bendixen, KL' <kbe@kl.dk>; 'Lars Toft Simonsen, FTF Suppleant' <lts@ftfa.dk>; 'Lone Christensen (cc af materiale for DAK' <lc@danskeakasser.dk>; 'Mads Busck. LO' <mbs@lo.dk>; 'Michael Kristiansen, 3f' <michael.kristiansen@3f.dk>; Morten Bergulf <mbg@star.dk>; 'Sonny Andersen, HK' <sonny.andersen@hk.dk>; 'Torben D. Jensen, FTF' <tdj@ftf.dk>; 'MBS@fho.dk'; 'TDJ@fho.dk'; 'KIAK@fho.dk'
Cc: Lillis Jarby Søndergaard <ljs@star.dk>; Anne Hedegaard <AIH@star.dk>; Anders Østergaard <AOS@star.dk>
Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Kære Ydelsesudvalg,

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) vedlægger udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.).

Lovforslaget skal udmønte "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", som den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet indgik den 16. november 2018.

Lovforslaget har tidligere været i høring i perioden 28. januar til og med 25. februar 2019.

I forhold til sidste høring er der, som følge af fornyet møde med aftalepartierne samt præciseringer i øvrigt, foretaget følgende ændringer:

- Der er fastsat en beløbsgrænse for politianmeldelse i § 1, nr. 54 inkl. specielle bemærkninger samt almindelige bemærkninger i afsnit 2.12
- Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport i § 1, nr. 50, 52 og 53 og § 5, nr. 1-6 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.17
- Ensretning af vejledningen for alle ydelsesmodtagere efter lov om aktiv socialpolitik i § 1, nr. 35, 39 og 46 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.9
- 100 pct. statsfinansiering af efterlevelseshjælp i § 1, nr. 55 inkl. specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.20
- Ændring af betegnelse af integrationsydelse § 1, nr. 1, 3, 4, § 3, nr. 2 og 3, § 7, nr. 1 og 2, § 8, nr. 1 og 2, §§ 9-16 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.21
- Hjemmel til at foretage fokusrevision på områder, som ikke er refusionsberettigede i § 6, nr. 1, med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.18

Derudover er der foretaget nogle sproglige rettelser og justeringer, herunder korrektur mv. i lovforslaget.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Det betyder, at henvisninger til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik sker i forhold til de bestemmelser i disse love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

Vi skal venligst bede om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest fredag den 18. oktober 2019 kl. 12.

Høringssvar fremsendes til Anne Hedegaard, aih@star.dk og Lillis Søndergaard, ljs@star.dk samt til star@star.dk.

Venlig hilsen

Anders Lillelund

Fuldmægtig

Arbejdsmarkedsydelser

T 72 21 75 04 | afl@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S

T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | 2300 Copenhagen

T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

Læs på star.dk om styrelsens håndtering af dine personoplysninger

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

star@star.dk

aih@star.dk

ljs@star.dk

Høringssvar om enklere og skærpede sanktioner

Dansk Arbejdsgiverforening har den 21. januar 2019 modtaget høring vedrørende udkast til forslag til lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.

25. februar 2019

MBI

Dok ID: 135476

Lovforslaget udmønter "Aftalen om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", der blev indgået i november 2018.

DA finder det dokumenteret, at sanktioner er et vigtigt redskab i beskæftigelsesindsatsen. De giver kontanthjælpsmodtagere et økonomisk incitament til at overholde kommunernes krav og komme hurtigere i beskæftigelse.

Sanktionssystemet er i dag indrettet unødigt besværligt for kommunerne, hvilket betyder, at sanktioner ikke har den rolle, som de burde have.

Der er brug for et langt mere enkelt og konsekvent sanktionssystem, så rådigheden blandt modtagere af kontanthjælpsydelse bliver styrket. Med lovforslaget er der taget en række skridt i den rigtige retning. Men vi er ikke helt i mål. På særligt to punkter er det behov for at skærpe sanktionssystemet yderligere.

Det gælder dels forslaget om at afskaffe den udtømmende liste af rimelige grunde for udeblivelse fra tilbud, hvilket DA mener vil slække på rådighedsforpligtelsen blandt kontanthjælpsmodtagere. Set fra en virksomhedsvinkel bør der gælde samme regler for ledige kontanthjælpsmodtagere som for ledige dagpengemodtagere. Derfor bør listen fastholdes, samtidig med at de eksisterende gyldige grunde vedrørende rimeligt tilbud, transport, ferie, pasning og produktion af krigsmateriel afskaffes eller justeres.

Dels bør reglerne om udvidet partshøring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere afskaffes, hvilket vil styrke deres rådighed. Det kan

Vester Voldgade 113

1552 København V

Tlf.: 33 38 90 00

CVR 16834017

da@da.dk

da.dk

være meget besværligt for kommunerne at håndhæve kravet om personlig kontakt. Det ændrer en præcisering af reglerne ikke på.

DA har følgende bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

1. **Klare og konsekvente sanktioner for udlandsophold og uoplyst arbejde.** Forslaget indebærer, at sanktionerne for personer, der uberettiget og mod bedre vidende har modtaget hjælp under ophold i udlandet bliver skærpet. DA er enig i, at der er behov for skærpede sanktioner ved snyd med offentlige ydelser.
2. **Krav om jobsøgning og frist for at joblogge.** Forslaget indebærer, at kommunerne ved første samtale med jobparate og åbenlyst uddannelsesparate får pligt til at indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter, samt at aktiviteterne skal registreres i en joblog. DA støtter forslaget, da det kan styrke rådigheden blandt kontanthjælpsmodtagere.
3. **Rimelige grunde skal tænkes ind ved anvisning af tilbud m.v.** Forslaget indebærer, at den udtømmende liste af rimelige grunde afskaffes. DA er enig i, at kommunerne allerede ved afgivelse af tilbud skal indtænke borgerens mulighed for at deltage i et tilbud. DA mener dog ikke, at den udtømmende liste af rimelige grunde skal afskaffes. Det vil gøre det uklart, hvad der kan betragtes som en "rimelig" grund til udeblivelse og indebærer en væsentlig risiko for, at antallet af "rimelige" grunde stiger markant, hvilket vil slække på rådighedsforpligtelsen.
4. **Færre sanktionssatser.** Forslaget indebærer, at de nuværende 80 satser ændres til 4 faste sanktionssatser på forslået 200, 400, 600 og 700 kr. DA er enig i, at der er behov for at gøre sanktionssystemet langt mere gennemsigtigt og enkelt ved bl.a. at reducere antallet af sanktionssatser. Det er dog tvivlsomt, hvorvidt eksempelvis en sanktion på 200 kr. vil have en reel effekt. DA mener, at sanktionssatserne skal være højere.
5. **Udvidet og forenklet adgang til brug af skærpede rådighedssanktioner.** Forslaget indebærer, at kommunerne får mulighed for at træffe afgørelse om en skærpet rådighedssanktion, når personen har fået én afgørelse om en sanktion på grund af personens manglende opfyldelse af personens rådighedsforpligtelse, hvilket også skal gælde aktivitetsparate. DA støtter forslaget, da det kan styrke rådigheden blandt kontanthjælpsmodtagere.
6. **Udvidelse af mulighed for månedsvis opgørelse af sanktioner.** Forslaget indebærer, at kommunerne får større frihed til at tilrettelægge

administrationen af sanktionsområdet. Tidspunktet for den ydelsesmæssige effektuering af sanktionen påvirkes ikke af forslaget. DA støtter forslaget.

7. **Sanktioner skal ikke kompenseres vis boligstøtten.** Forslaget indebærer, at personer, som får nedsat hjælpen som følge af en sanktion, ikke må kompenseres ved at modtage mere i boligstøtte. DA støtter forslaget, der i højere grad vil sikre, at sanktionen vil have den ønskede effekt.
8. **Hurtigere sanktionsafgørelser – mulighed for agterskrivelser.** Forslaget indebærer, at kommunerne får mulighed for at lave partshøring og afgørelse i samme brev til jobparate og uddannelsesparate modtagere af hjælp. DA støtter forslaget, der vil reducere tiden fra forseelse til sanktion.
9. **Vejledningsindsatsen forenkles i forhold til omfang og indhold.** Forslaget indebærer, at kommunen ved første henvendelse om hjælp skal drøfte og gennemgå vejledning med personen på en måde, så personen forstår sine rettigheder og pligter. Kommunen skal udlevere vejledningen til personen, og den skal gøres tilgængelig for personen minimum hvert halve år. DA støtter forslaget, der markant vil forenkle og effektivisere sanktionssystemet. I dag indebærer ukendskab til lovgivningen reelt, at kontanthjælpsmodtagere bliver fritaget for pligterne i loven.
10. **Præcisering af regler om udvidet partshøring af aktivitetsparate.** Forslaget indebærer en præcisering, så det fremgår, at den udvidede partshøring af aktivitetsparate kræver en reel kontakt med personen, samt at kommunen eventuelt kan etablere kontakten til den pågældende via en mentor eller via familiemedlemmer. DA støtter ikke kravet om personlig kontakt ved sanktioner over for aktivitetsparate. Dels er det meget besværligt for kommunerne at håndhæve, hvorfor nogle kommuner opgiver undervejs. Dels vil det give kontanthjælpsmodtagere incitament til at modarbejde en visitation som jobparat og i stedet blive visiteret som aktivitetsparate for at undgå økonomiske sanktioner. Der er brug for det modsatte.
11. **Sanktion for manglende underskrift af erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund (Integrationsloven).** Forslaget styrker incitamentet til at underskrive integrationskontrakten, hvorfor DA støtter forslaget.

12. **Pligt til at politianmelde borgere, som begår socialt bedrageri.** Forslaget indebærer, at kommunerne forpligtes til at politianmelde personer, der uberettiget har modtaget offentlig forsørgelse under ophold i udlandet i mere end 14 dage. DA støtter forslaget.
13. **Ændring af rådighedstilsynet.** Forslaget indebærer, at tilsynet med kommunernes administration af rådighedsreglerne ikke længere skal baseres på en stikprøve men skal føres på grundlag af nøgletal om samtlige jobparates registrering af i jobloggen på Jobnet og kommuneres indberetning af rådighedssanktioner. STAR indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal. DA støtter forslaget, der vil effektivisere rådighedstilsynet og tilvejebringe øget viden om jobsøgning.
14. **Generelle undersøgelser af praksis på Udbetaling Danmarks sagsområder.** Forslaget indebærer, at der sker en øget harmonisering af beskæftigelsesministeriets tilsyn med Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring. DA støtter forslaget.
15. **Rådigheds- og sanktionsreglerne for modtagere af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb og jobafklaringsforløb.** Forslaget indebærer, at den udtømmende liste af rimelige grunde til at udeblive fra tilbud afskaffes for personer, der modtager ressourceforløbsydelse. Personer på ressourceforløbsydelse er ikke omfattet af den politiske aftale, og forslaget vil på det punkt skabe parallelitet til reglerne for kontanthjælpsmodtagere. DA støtter, at der bliver skabt parallelitet i og forenkling af lovgivningen på tværs af ydelsesgrupper og mener, at det også bør gælde selve sanktionsbestemmelserne for modtagere af ressourceforløbsydelse. Der bør derfor være ensartede sanktionsbestemmelser for modtagere af kontanthjælp og ressourceforløbsydelse. DA støtter ikke, at den udtømmende liste af rimelige grunde bliver afskaffet.
16. **Rådighedsreglerne for modtagere af ledighedsydelse.** Forslaget indebærer, at den udtømmende liste af rimelige grunde til at udeblive fra tilbud afskaffes for personer, der modtager ledighedsydelse. Personer på ledighedsydelse er ikke omfattet af den politiske aftale, og forslaget vil på det punkt skabe parallelitet til reglerne for kontanthjælpsmodtagere. DA støtter, at der bliver skabt parallelitet i lovgivningen på tværs af ydelsesgrupper, men mener ikke at den udtømmende liste af rimelige grunde skal afskaffes.
17. **Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp.** Forslaget indebærer, at det fremadrettet vil være den kommune, som kontanthjælps-

modtageren flytter til, som skal træffe afgørelse om hjælp til flytteudgifter. DA støtter forslaget, der kan bidrage til at bremse en eventuel social eksport mellem kommuner.

18. **Hjælp til flytning (Integrationsloven).** Forslaget indebærer, at det fremadrettet vil være den kommune, som integrationsydelsesmodtageren flytter til, som skal træffe afgørelse om hjælp til flytteudgifter. DA støtter forslaget, der kan bidrage til at bremse en eventuel social eksport mellem kommuner.
19. **Benchmarking om monitorering af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolresultater i den fælles Dataenhed.** DA har ingen bemærkninger til forslaget, der har administrativ karakter.
20. **Forholdet til Databeskyttelsesforordningen.** DA har ingen bemærkninger til forslaget, der har administrativ karakter.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

A handwritten signature in black ink, reading 'Maria Bille Høeg'.

Maria Bille Høeg

Notat

Dato 16. oktober 2019

MLJ

Side 1 af 1

Dansk Socialrådgiverforening*faglig handlekraft***Høringssvar til ændringer af lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.**

DS har ikke yderligere kommentarer ud over dem, som vi afgav til seneste høring vedr. samme lovforslag.

I forhold til nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport, vil DS gerne gentagne, at det kan komme til at have uheldige konsekvenser for borgerne.

I dag giver kommunerne i nogle tilfælde forhåndsgodkendelse til flyttehjælp, så borgeren kan være fleksibel og "slå til", hvis der opstår en mulighed for bolig. Ellers kan der være lang behandlingstid på ansøgning. Det vil ikke være muligt at give forhåndsgodkendelse, hvis det er tilflytterkommunen, som skal administrere reglerne.

Det kan også få betydning for de borgere, som skal flytte væk fra et belastet miljø eller dem, som har behov for fx at komme væk fra en stalker. Fordi tilflytterkommunen ikke kender borgeren og sagens historik, så det vil være sværere for dem at lave vurderingen af, om borgeren er berettiget til flyttehjælp.

Det kan generelt resultere i, at kommunerne sætte deres "vejledende rådighedsbeløb" op, fordi det kan give dem mulighed for at afvise "uønskede" borgere udefra.

DS er fortsat enige i, at der er en udfordring i, at nogle kommuner henviser borgere til billigere boliger i andre kommuner. Men DS mener ikke, at dette er en god måde at løse denne udfordring på.

Med Venlig Hilsen

Mads Bilstrup

Notat

Dato 22. februar 2019

MLJ

Side 1 af 4

Dansk Socialrådgiverforening*faglig handlekraft*

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Anne Hedegaard,
aih@star.dk og Lillis Søndergaard, ljs@star.dk samt til star@star.dk.

Høring vedr. udkast til forslag til lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.

Overordnede bemærkninger

DS er enig i, at man som borger i det danske samfund skal have udbetalt den ydelse man har ret til, som det fremgår af bemærkningerne på side 13. Derfor er det også afgørende, at borgerne får råd og vejledning om bl.a. ret og pligt. DS finder det meget positivt, at der er i aftalen og lovforslaget er lagt vægt på, at det i forbindelse med vejledningen skal sikres, at borgeren har forstået vejledningen. DS mener dog, at det er vigtigt, at der bliver givet råd og vejledning ved hver samtale og ved tilbudsafgivelse. Særligt fordi der med lovforslaget kommer 5 nye muligheder for sanktioner. Det er mulighed for at foretage månedlige opgørelser, mulighed for at sende agterskrivelse med partshøring og afgørelse i et brev, hurtigere skærpet rådighedssanktion, ophør af kontanthjælp ved mangelen fremmøde en måned og endelig Job-log aftale ved første samtale.

DS finder det meget positivt, at det tydeligt fremgår af lovforslaget, at der fortsat skal tages særlige hensyn til de aktivitetsparate ledige, og at det skal vurderes, om en sanktion fremmer rådigheden og bringer borgeren tættere på arbejdsmarkedet.

DS mener, at det var tiltrængt, at der blev forenklet i de mange sanktions-satser, men vi er ærgerlige over, at man med de 4 nye satser har valgt at forhøje alle sanktionerne, frem for at lægge snittet på den anden side. For nogen vil det, som det også fremgår i bemærkningerne, komme til at betyde markant hårdere sanktioner.

DS mener også, at det er problematisk, at sanktioner ikke kan kompenseres på boligstøtten og at borgerne skal sanktioneres meget hårdere for modtagere af uberettiget kontanthjælp. Med 1/3 i 20 uger og resten mod tilbagebetaling. Det vil uden tvivl stille nogle borgere i en meget vanskelig situation, og det vil uden tvivl i nogle tilfælde betyde, at de mister deres bolig.

Vedr. Stop for social eksport via reglen om flyttehjælp

Forslaget om, at det i fremtiden er modtagekommunen, der administrerer reglerne om flyttehjælp, kan gøre det sværere for borgerene at få flyttehjælp. Det kan få betydning for de borgere, som skal flytte væk fra et dårligt miljø eller dem, som har behov for fx at komme væk fra en stalker. Tilflytterkommunen kender ikke borgeren og sagens historik, så det vil være sværere for dem at lave vurderingen af, om borgeren er berettiget til flyttehjælp.

I praksis giver kommunerne i nogle tilfælde forhåndsgodkendelse til flyttehjælp, så borgeren kan være fleksibel og "slå til", hvis der opstår en mulighed for bolig – ellers er der rimelig lang behandlingstid på ansøgning. Det vil ikke være muligt, hvis det er tilflytterkommunen, som skal administrere reglerne.

I sidste ende kan det også betyde, at kommunerne sætter deres rådighedsbeløb op, fordi det kan give dem mulighed for at afvise "uønskede" borgere udefra.

DS er dog enige i, at der er en udfordring i forhold til at nogle kommuner anviser borgere til billigere boliger i andre kommuner. Men DS mener ikke, at dette er en god måde, at løse denne udfordring på.

Vedr. Aftale om jobsøgnings log

DS er på den ene side positiv overfor, at der ikke er sat konkrete krav op om, hvad aftalen om joblog skal bestå i. Men samtidig kan DS se en risiko for, at der bliver meget forskellige aftaler landet over, så der stilles meget forskellige krav til borgerne fra kommune til kommune.

DS mener derfor, at det kunne være hensigtsmæssigt, hvis der udarbejdes en ramme for, hvordan sådan en aftale kan se ud. Der er ikke nogen bemærkninger i lovforslaget, som viser hvor mange krav, der skal/kan stilles, så det kan blive meget forskelligt landet over. Det er særlig vigtigt, fordi der kan træffes afgørelse om sanktion, hvis borgeren ikke har en rimelig grund til ikke at leve op til aftalen.

Herudover fremgår det af de specielle bemærkninger på side 68, at en aftale om joblog kan indgås digitalt. DS mener, at det er afgørende, at det sikres at borgeren har set og forstået aftalen og kommunikationen om den, da et brud på aftalen kan være grundlag for sanktion.

Skærpet sanktion

I forhold til den nye mulighed for skærpet sanktion er DS positiv overfor, at det så tydeligt af både bemærkninger og Lovens tekst fremgår, at kommunen, før sanktionen kan gives, skal vurdere, om personen med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud m.v.

DS mener, at der bør stilles krav om, at kommunerne tilbyder borgeren mere, end at borgeren skal møde og få et "krys" på jobcenteret i 1- 3 måneder, for at borgeren kan være berettiget til deres ydelse. Det bør være en aktivitet, som giver mening og bringer den enkelte nærmere arbejdsmarkedet.

DS er bekymret over, at der ikke er mere præcise anvisninger på, hvornår borgere skal have en skærpet rådighedssanktion, en, to eller tre måneder. Især, når det samtidig bliver muligt, at borgere ikke skal have et åbent tilbud, men alene skal møde ind på jobcenteret dagligt. DS mener, at der må stilles nogle kriterier op for udmålingen af længden på sanktionen.

DS er meget glad for, at det kommer til at fremgå direkte af § 40 a, at en sanktion skal vurderes at fremme borgerens rådighed.

Mulighed for månedlig opgørelse af sanktioner

DS mener, at det er modstridende, at der på den ene side skal pålægges hurtige sanktioner, og at det bliver muligt at sende en agterskrivelse med partshøring og afgørelse i et brev – samtidig med, at der så samtidig bliver mulighed for månedsvise opgørelser.

Herudover fremgår det af bemærkningerne, at intentionen er at spare på antallet af breve mv. Men samtidig fremgår det af bemærkningerne på s. 35, at borgeren skal kontaktes i forbindelse med forseelsen. Det mener DS er godt, men det er svært at se besparelsen, når borgeren alligevel skal kontaktes.

Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

DS mener, at det er en dårlig idé, og at det vil komme til at stille nogle borgere i en meget svær situation. Det kan komme til at gå ud over bør-

nene i familien. Herudover bliver det måske bare en anden kasse i kommunen, der skal betale, fordi deres rådigheds beløb evt. vil komme under grænsen for den vejledende, så borgerne dermed vil være berettigede til enkeltydelser.

Hurtigere sanktionsafgørelser – mulighed for agterskrivelse

DS mener ikke, at dette forslag hænger sammen med forslaget om månedsvise opgørelser.

DS mener egentligt, at det kan være godt, at der er kortere fra forseelse til sanktion. Men mener ikke, at det giver mening på samme tid, at give mulighed for at der kan foretages månedsvise opgørelser.

Vedr. Vejledningsforpligtelsen

DS er meget positiv overfor, at det i bemærkningerne på side 39 står, at kommunen skal sikre sig, at personen ved vejledningen har forstået sine rettigheder og pligter. Men vi er i tvivl om, hvor bevisbyrden i forhold til, om borgeren har forstået vejledningen, ligger i tilfælde af sanktion.

DS mener, som skrevet indledende, at der bør gives vejledning ved hver samtale og tilbudsafgivelse. Herudover bør det være enkelt at give vejledning, når der, som det fremgår af bemærkningerne, udarbejdes en enkel og letforståelig pjece med gode illustrationer, som borgeren kan få ved vejledningen.

Venlig Hilsen
Formand for Dansk Socialrådgiverforening

Mads Bilstrup

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

aih@star.dk; ljs@star.dk; star@star.dk

Blekinge Boulevard 2

2630 Taastrup, Danmark

Tlf.: +45 3675 1777

Fax: +45 3675 1403

dh@handicapdk

www.handicap.dk

04. oktober

2019154615458381

Supplerende høringssvar vedr. Forslag til lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger

Først og fremmest skal jeg takke for muligheden for at afgive høringssvar. For vores kommentarer vil jeg henvise til vores høringssvar til lovforslaget, da det var i høring i første omgang.

Ensretning af regler for vejledning

I denne omgang vil vi holde os til at kommentere på den tilføjelse til oprindelige lovforslag, at man lægger op til at ensrette vejledningen for alle ydelsesmodtagere således at også modtagere af ressourceforløbsydelse og ledighedsydelse er omfattet af de nye regler ang. vejledning, som ellers oprindeligt er foreslået for kontanthjælpsmodtagere.

Her vil vi igen henlede opmærksomheden på, der vil være borgere med særligt kognitive udfordringer, som vil komme i klemme i systemet, da det ikke efter vores vurdering i alle tilfælde vil være en mulighed at sikre, at borgeren forstår sine rettigheder og pligter, som den nye lovgivning foreskriver.

Denne problematik, som allerede var relevant da lovforslaget udelukkende dækkede kontanthjælpsområdet, bliver nu mere markant, når man medtager borgere i ressourceforløb og på ledighedsydelse.

Vi er særligt bekymrede for nogle borgere med kognitive udfordringer som eksempelvis hjerneskade, autisme, udviklingshæmning og ADHD. Det er grupper af borgere som på forskellige måder er udfordret af en mangel på f.eks. hukommelse, planlægningsevne samt koncentrations- og opmærksomhedsbesvær, og som i

nogle tilfælde har besvær med digitale løsninger. Disse borgere vil særligt efter førtidspensionsreformen i 2012 være en del af arbejdsmarkedet og ofte befinde sig i ressourceforløb eller fleksjobordningen.

I den forbindelse er vi godt tilfredse med, at det nu fremgår, at borgeren altid kan bede om vejledning i rettigheder og pligter. Det vil dog ikke hjælpe alle borgere. Vi vil derfor fortsat anbefale, at man i videst mulige grad sikrer, at borgeren modtager løbende vejledning i rettigheder og pligter ved afgivelse af tilbud, indkaldelse til samtaler mv., med henblik på at undgå at nogle bliver sanktioneret uden at forstå hvorfor.

Udvidet partshøring for ledighedsydelsesmodtagere

Slutteligt vil vi gøre opmærksom på den uhensigtsmæssighed, at personer på ledighedsydelse ikke er omfattet af den udvidede partshøring på lige fod med aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere og personer i ressourceforløb.

Særligt mener vi, at der blandt de "nye" i fleksjobordningen, som er kommet ind i fleksjobordningen efter den blev udvidet med reformen af førtidspension og fleksjob i 2012, vil være mange borgere med udfordringer, der i meget høj grad svarer til de, aktivitetsparate borgere har. Ligeledes afsluttes cirka en tredjedel af ressourceforløbene med, at borgeren visiteres til fleksjobordningen. Derfor bør modtagerne af ledighedsydelse tildeles de samme beskyttelsesmekanismer som ressourceforløbsmodtager og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen

Formand

DH

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Anne Hedegaard & Lillis Søndergaard

Blekinge Boulevard 2
2630 Taastrup, Danmark
Tlf.: +45 3675 1777
Fax: +45 3675 1403
dh@handicap.dk
www.handicap.dk

Taastrup, den 25. februar 2019

Sag 2-2019-00096 – Dok. 418532/clj_dh

Høringssvar ang. forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik mv. (Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger)

Først og fremmest skal jeg takke for muligheden for at levere høringssvar.

Overordnede bemærkninger.

Danske Handicaporganisationer (DH) er tilhængere af en skarp linie mod socialt bedrageri. Alligevel er vi særdeles bekymrede for, at den politiske aftale om sanktioner vil komme til at ramme mennesker med handicap utilsigtet hårdt.

DH er især bekymrede for, at nye sanktionsregler vil ramme borgere med psykiske og kognitive handicap. Psykiske handicap og sindslidelser kan være et problem ift. sanktioner, fordi en pludselig eskalering af en psykisk lidelse hurtigt kan ændre borgerens rådighed. Borgere med kognitive handicap - det kan være borgere med f.eks. ADHD, autisme, hjerneskade, udviklingshæmning mm. - er i mange tilfældet udfordret af en mangel på f.eks. hukommelse, planlægningssevne samt koncentrations- og opmærksomhedsbesvær. Det er derfor også borgere, der i høj grad er i risiko for ikke at leve op til de krav, der stilles til ledige i dag.

Samtidig har man i forbindelse med forenklingen af LAB-loven sker der samtidig en øget digitalisering af blandt andet Min Plan og Bookning af samtaler, som i et vist omfang også kan lede til sanktioner. I den forbindelse er det selvfølgelig væsentligt at have de borgere for øje, som ikke bruger digitale løsninger. Det kan være borgere som f.eks. pga. nedsat syn og utilgængelige digitale løsninger ikke har mulighed for at bruge systemet. Ligeledes kan det være borgere som på grund af kognitive funktionsnedsættelser ikke har forudsætninger til at betjene et digitalt system.

Samlet kan DH frygte, at man med et skrapere sanktionsregime kommer til at straffe mennesker med handicap for forseelser, som i vid udstrækning skyldes borgerens funktionsnedsættelse.

Specifikke bemærkninger

Forenkling af sanktionssatser

Vi har noteret os, at forenklingen af sanktionssatserne samlet betyder en forhøjelse af sanktionssatserne. En forhøjelse af satserne er en alvorlig sag, som vi er modstandere af. I handicaporganisationerne oplever vi løbende sager, hvor borgere sanktioneres med den betydning, at borgeren bliver så økonomisk presset og frustreret, at borgeren skubbes længere væk fra arbejdsmarkedet. Den effekt vil kun blive forværret med højere sanktionssatser.

Nye regler for udvidet partshøring af aktivitetsparate

Med lovforslaget præciseres reglerne for partshøring af aktivitetsparate. Her fremgår det, at kommunen, hvis den har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt, også kan opnå kontakt af andre veje. F.eks. gennem en mentor, familiemedlemmer, eller ved at den ”på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.”

Det fremgår af den politiske aftale, at det ikke er hensigten at flere aktivitetsparate skal sanktioneres. Ikke desto mindre frygter vi i meget høj grad, at den nye formulering om udvidet partshøring kan få den betydning.

Det er for os uklart, præcis hvordan udvidet partshøring til mentor eller familiemedlem skal foregå. Fra DHs side mener vi det er afgørende, at det er en forudsætning at mentor eller familiemedlem faktisk har kontakt med borgeren oven på sanktionen. Derudover bekymrer det os særligt, at kommunen ud over kontakt med blandt andet mentor eller familiemedlemmer også kan fremskaffe oplysninger på anden vis. Det er uklart for os hvad det dækker over, men vi mener, at det holder for vide muligheder åbent. Eksempelvis kan man frygte, at det vil lede til undersøgelse af borgerens aktiviteter på sociale medier. Derfor mener vi, at formuleringen om, at kommunen kan ”fremskaffe oplysninger på anden vis” bør udgå.

DH mener samlet, at paragrafferne der skal værne mod uhensigtsmæssig sanktion (inkl. skærpet rådighedssanktion) af aktivitetsparate bør affattes:

”Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor eller et familiemedlem, som har været i direkte kontakt med personen efter forseelsen, fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.”

Ligeledes finder DH det væsentligt, at man i kommende vejledning fremhæver, at muligheden for at kontakte mentor eller familiemedlemmer først træder i kraft, når kommunen har konstateret, at de ikke kan komme i kontakt med borgeren.

Slutteligt finder DH det væsentligt, at undersøgelser af sanktioneringspraksis overfor aktivitetsparate bliver prioriteret ifm. de analyser, det fremgår af den politiske aftale, skal laves. Formålet må blandt andet være at fastlægge, om lovgivningsændringerne her alligevel fører til en øget sanktionering af aktivitetsparate borgere.

Rimelige grunde tænkes ind ved anvisning af tilbud og listen af udtømmende rimelige grunde afskaffes

Det foreslås, at den udtømmende liste med rimelige grunde afskaffes, og at jobcenteret fremover allerede ved anvisning af tilbud skal overveje, om der kan være en rimelig grund til, at borgeren ikke kan deltage i tilbuddet. Samtidig skal kommunen fortsat ved en forseelse vurdere, om borgeren har haft rimelig grund til forseelsen, uanset om rimelig grund var tænkt ind ved anvisning. Det er vigtigt, at der fortsat skal vurderes rimelig grund ved forseelse, særligt for borgere hvis rådighed pga. sygdom eller handicap kan ændre sig.

I forbindelse med, at listen med udtømmende 10 grunde afskaffes fremgår det af lovforslaget, at den bevares i en efterfølgende bekendtgørelse, men at ”rimelig grund” fremover ikke defineres ud fra en udtømmende liste. I stedet skal kommunen vurdere alle rimelige grunde – herunder de nuværende. Mens det er fornuftigt, at listen med rimelige grunde ikke skal være udtømmende, er vi bekymrede over effekten af, at man fjerner de rimelige grunde fra selve lovgivningen, da det kan betyde, at de med tiden bliver glemt.

DH så derfor gerne, at man fastholdt de eksisterende rimelige grunde i lovgivningen som en ikke-udtømmende liste. Som minimum bør de eksisterende rimelige grunde oplistes i kommende bekendtgørelse som en ikke-udtømmende liste.

Dermed mener DH, at man med fordel i bekendtgørelsen kan fremhæve, at en rimelig grund også kan være en funktionsnedsættelse jf. eksemplerne først i indeværende høringssvar. DH anbefaler derfor, at man i bekendtgørelsen, der skal udmønte reglerne om rimelig grund, i tillæg til de eksisterende rimelige grunde tilføjer, at rimelig grund kan være ”borgerens forseelse skyldes en funktionsnedsættelse”.

Det fremgår samtidig af lovforslaget, at personer på ressourceforløbsydelse og ledighedsydelse fremover vil være omfattet af de nye regler omkring rimelig grund, herunder at de eksisterende rimelige grunde afskaffes og ikke længere skal være udtømmende. Det er derudover ikke vores forståelse, at der sker yderligere ændringer for

sanktionsreglerne ift. personer på ressourceforløbsydelse og ledighedsydelse. Det mener vi med fordel kan fremhæves i kommende vejledninger.

Udvidet og forenklet adgang til brug af skærpede rådighedssanktioner

Med lovforslaget udmøntes den politiske aftales hensigt om at forenkle brugen af skærpede rådighedssanktioner og udvide målgruppen til også at omfatte aktivitetsparate borgere. Fra DHs side finder vi det særdeles heftigt og unødvendigt, at man inkluderer aktivitetsparate i målgruppen for en så omfattende sanktion.

Det bliver dog med den nye lovtekst foreslået tydeliggjort, at kommunen konkret skal vurdere, at personen ”med sin adfærd udviser en manglende vilje til at stå til rådighed for arbejde, uddannelse, tilbud mv.” for at kunne give en skærpet rådighedssanktion. Det er vigtigt og godt, at dette er blevet fremhævet i lovgivningen.

Dernæst fremstår det desværre uklart, hvordan kommunen skal træffe beslutning om varigheden af den skærpede rådighedssanktion, som kan vare op til tre måneder. Vi frygter, at dette kan skabe en usikker retstilstand for borgeren og vidt forskellige praksisser på tværs af landet. DH anbefaler derfor, at det bliver tydeliggjort, hvordan kommunen konkret skal vurdere varigheden af den skærpede rådighedssanktion.

Krav om jobsøgning og frist for at joblogge

Det foreslås i §13, stk. 3, at ledige ved første samtale med kommunen skal indgå en aftale om jobsøgningsaktiviteter, hvorefter kommunen skal fastsætte en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteter i en joblog på Jobnet.

I den forbindelse er det afgørende, at der faktisk indgås en individuel aftale, eftersom personer med handicap kan have vidt forskellige forudsætninger for jobsøgning. Derfor mener DH også, at det bør fremhæves i lovteksten, at borgeren skal med på råd, når fristen fastlægges.

DH mener, at §13 stk. 3 bør affattes:

”Ved første jobsamtale skal personen indgå en aftale med kommunen om jobsøgningsaktiviteter, og kommunen skal i samarbejde med borgeren fastsætte en frist for at lægge jobsøgningsaktiviteterne i en joblog på jobnet.”

Ligeledes er det vigtigt at være opmærksom på, at nogle kontanthjælpsmodtagere ikke kan benytte et digitalt system. Det kan f.eks. være borgere der på grund af kognitivt handicap ikke kan betjene en digital løsning. Der findes i lovgivningen en undtagelse, der giver jobcenteret mulighed for at beslutte, at en borger kan undtages fra at bruge jobloggen,

såfremt personens sproglige- og it-mæssige forudsætninger ikke er tilstrækkelige til, at personen kan opfylde kravet, jf. § 26a, stk. 6, i integrationsloven.

DH anbefaler tilsvarende, at jobcenteret får mulighed for at undtage en borger fra brugen af de digitale løsninger, såfremt det vurderes at borgerens funktionsnedsættelse er af sådan en karakter, at borgeren ikke kan benytte den relevante digitale løsning.

Vejledningsindsatsen forenkles ift. omfang og indhold

Det fremgår af lovforslaget, at vejledningsindsatsen over for borgere skal forenkles ift. omfang og indhold. Det vedtagne er i DHs øjne svært at se som andet end en beskæring af vejledningsindsatsen. Det synes vi er problematisk, når man samtidig skærper sanktionerne. Det er dog formildende, at det er blevet slået fast, at kommunen skal sikre sig, at borgeren forstår sine rettigheder og pligter, selvom det ikke er vores vurdering, at det i alle tilfælde kan sikres.

Vi kan derfor være bekymrede for, om det her alligevel vil betyde, at nogle borgere kommer til at modtage sanktioner, uden at de selv forstår hvorfor. Derfor vil det fortsat være meget afgørende, at der udvises agtpågivenhed med sanktion over for borgere, som kan have svært ved at navigere i et system af regler, frister og pligter. Det kan eksempelvis være borgere med kognitive funktionsnedsættelser.

DH anbefaler derfor, at man fastholder, at kommunen skal informere borgeren om konsekvensen af udeblivelse ved indkaldelse til samtaler og ved afgivelse af tilbud.

I forlængelse af, at kommunen kan vurdere behov for hyppigere vejledning mener DH også, at borgeren bør kunne bede om vejledning i rettigheder og pligter, hvis borgeren selv vurderer behov derfor.

DH anbefaler at affatte §35 stk. 1 nr. 5 således:

”sikre, at vejledningen gennemgås hyppigere hvis kommunen konkret vurderer, at personen har behov for det, eller personen beder om det”

Hurtige sanktionsafgørelser – mulighed for agterskrivelser

I DH forstår vi ønsket om at skabe en tidsmæssig sammenhæng mellem forseelse og sanktion, men har dog bekymringer, når det kommer til indførslen af agterskrivelser – partshøring og afgørelse i samme brev. I den forbindelse må vi henvise til vores kommentarer om den forenkledte vejledningsindsats; det er afgørende at borgerne forstår, hvorfor de bliver sanktionerede og hvordan de kan forholde sig.

Det er DHs vurdering, at muligheden for agterskrivelser vil betyde, at nogle borgere uden omfattende vejledning og udvisning af hensyn vil komme i klemme. Det kan være borgere med kognitive funktionsnedsættelser, som ikke har forudsætningerne til at handle på en agterskrivelse, ligesom det kan være borgere med psykiske lidelser, som i en længere periode ikke er tilgængelig eller svarer på post pga. en eskalering af borgerens lidelse. For at undgå, at muligheden for agterskrivelser kommer til at lede til utilsigtede sanktioner af borgere med handicap, bør det derfor tydeliggøres i vejledninger mv. til sagsbehandlere, at der skal udvises agtpågivenhed, når det drejer sig om borgere, hvor der kan være en risiko for, at borgeren ikke kan agere passende og rettidigt på sådan en partshøring.

I lovforslaget fremgår det samtidig, at kommunen kan sætte en frist, som borgeren skal svare på partshøring inden. Ellers vil sanktion træde i kraft. I den forbindelse må vi opfordre til, at man i lovgivningen fremhæver minimumsfristen for partshøringer i selve lovgivningen med henblik på at undgå misforståelser derom.

DH anbefaler derfor, at minimumssvarfristen på 14 dage beskrives i lovgivningen. For borgere fritaget fra digital post fastsættes længere frist. Derudover bør kommunerne have mulighed for at arbejde med længere frist for borgere, hvor kommunen ved, at personens rådighed kan være markant ændret – f.eks. borgere med psykiske vanskeligheder.

Udvidelse af muligheden for månedsvis opgørelse af sanktioner

Med aftalen får kommunerne mulighed for at opgøre sanktioner månedsvis på tværs af alle sanktionstyper, såfremt de i umiddelbar tilknytning til hver forseelse tager kontakt til personen.

DH vurderer, at månedsvis opgørelse af sanktioner og agterskrivelser er to forskellige måder at administrere sanktioner på, som er svært forenelige. I den forbindelse kan vi være bekymret for, om nogle kommuner vælger at lave månedlig opgørelse af sanktioner, når det drejer sig om forseelser i tilbud, og vælger at sende partshøring med agterskrivelser ved forseelser i forbindelse med samtaler. Vi frygter, at dette vil skabe uhensigtsmæssig forvirring hos borgerne som bør indtænkes i vejledningen til borgeren.

Sanktioner skal ikke kompenseres via boligstøtten

Det fremgår af den politiske aftale, at sanktioner ikke længere skal modregnes i borgeres boligstøtte. Det finder DH meget uhensigtsmæssigt. Boligstøtten bidrager til at sikre, at udsatte borgere har et hjem. Forslaget harmonerer heller ikke med regeringens målsætning om færre hjemløse i Danmark

Flyttehjælp skal administreres af tilflytterkommune

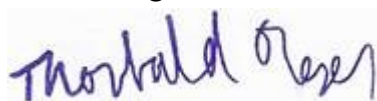
Det fremgår af den politiske aftale, at flyttehjælp fremover skal administreres af den kommune, en borger flytter til. Fra DH er vi enige i formålet med tiltaget, nemlig at begrænse social eksport. Med det sagt, er vi dog en smule bekymrede for grebet her.

Vi ved, at mennesker med handicap har ringere forudsætninger for at flytte end befolkningen i øvrigt. Det skyldes blandt andet manglende mobilitet og usikkerhed om, hvorvidt tilflytterkommunen vil tilbyde den samme støtte, som nuværende kommune. Vi ser for os, at forslaget her kan sætte en yderligere barriere op, nemlig usikkerhed om, hvorvidt borgeren vil kunne modtage flyttehjælp.

Mennesker med handicap oplever i mange tilfælde problemer med, at administrationen af flyttehjælp nogle gange går langsomt. Det kan være en stor udfordring, hvis man skal takke ja til en lejlighed eller en praktikplads med kort varsel. Vi frygter, at dette vil blive værre, når det er tilflytterkommunen, som skal administrere ansøgningen.

Vi står selvfølgelig til rådighed for eventuelle opfølgende spørgsmål.

Med venlig hilsen

Thorkild Olesen

Formand, Danske Handicaporganisationer

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København
Att.: Anne Hedegaard

18. oktober 2019

J.nr. 2019-11-0290
Dok.nr. 138891
Sagsbehandler
Eva Poskute Winther

Sendt til: aih@star.dk og ljs@star.dk
samt star@star.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

CVR 11883729

Ved brev af 4. oktober 2019 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovenstående udkast.

Datatilsynet skal indledningsvis henvise til tilsynets høringssvar af 25. februar 2019. Kopi heraf vedlægges.

Datatilsynet har herudover følgende bemærkninger til udkastet:

1. Af ændring nr. 15 om bl.a. affattelse af § 35, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik fremgår følgende:

"Forud for fradrag i eller nedsættelse eller ophør af hjælpen efter §§ 36-40 a til en aktivitetsparat modtager af selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp skal kommunen have udtømt alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med personen med henblik på en vurdering af, om der forelå en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Har kommunen vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kommunen etablere kontakt til personen via f.eks. en mentor eller et tilbudssted m.v., som personen allerede er i forbindelse med, således at kommunen kan tilvejebringe oplysninger med henblik på en vurdering af, om personen havde en rimelig grund til udeblivelsen m.v. Kontakt kan ligeledes etableres via et familiemedlem, en partsrepræsentant, en værge eller anden kontaktperson forudsat, at personen og familiemedlem m.v. på forhånd har givet samtykke hertil."

Datatilsynet bemærker, at et samtykke efter databeskyttelsesforordningen¹ forstås som enhver frivillig specifik, informeret og utvetydig viljestilkendegivelse fra den registrerede, hvorved den registrerede ved erklæring eller klar bekræftelse indvilliger i, at personoplysninger, der vedrører den pågældende, gøres til genstand for behandling, jf. artikel 4, nr. 11.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse)

Datatilsynet bemærker endvidere, at en dataansvarlig, forinden denne behandler oplysninger om fysiske personer, skal finde et behandlingsgrundlag herfor i medfør af databeskyttelsesreglerne.

2. I § 3, nr. 4 om ændring til § 19, i lov om udbetaling Danmark fremgår følgende:

"Ankestyrelsen kan fra Udbetaling Danmark indhente sager og øvrige oplysninger, der er nødvendige for, at Ankestyrelsen kan foretage undersøgelser, som beskæftigelsesministeren rekvirerer i medfør af stk. 5. Oplysninger om afgørelser kan indhentes i såvel skriftlig som elektronisk form."

Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at det påhviler den dataansvarlige bl.a. at overholde princippet om dataminimering, som skal sikre, at personoplysninger er tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

Datatilsynet skal yderligere bemærke, at såfremt en videregivelse vedrører følsomme eller fortrolige personoplysninger, er det tilsynets opfattelse, at det vil være en passende sikkerhedsforanstaltning, at transmission over internettet af disse oplysninger foretages på krypteret vis.

3. Til lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 2.22.1. (s. 73) skal Datatilsynet bemærke, at den omtalte interesseafvejningsregel i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra f, ikke gælder for behandling, som offentlige myndigheder foretager som led i udførelsen af deres opgaver.

4. Den i almindelige bemærkninger afsnit 2.22.1. (s. 74) omtalte "sletteret" i databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e, er i forordningens forstand forstået som princip om dataminimering, dvs. en pligt for den dataansvarlige til ikke at opbevare oplysninger i længere tid, end det er nødvendigt. I modsætning hertil indeholder artikel 17 i forordningen regler om den registreredes ret til sletning.

5. Datatilsynet skal derudover henlede opmærksomheden på, at det følger af databeskyttelseslovens § 28, at ved udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen
Eva P. Winther

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

Sendt til: aih@star.dk, ljs@star.dk og star@star.dk
Kopi til: jm@jm.dk

25. februar 2019

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2019-11-0196
Dok.nr. 68810
Sagsbehandler
Anne Mette Brinch Boll

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, lov om Udbetaling Danmark, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Ved e-mail af 28. januar 2019 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovenstående lovforslag.

Datatilsynet har noteret, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i de almindelige bemærkninger har forholdt sig til reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² i forbindelse med behandlinger af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

Udkastet giver dog anledning til følgende bemærkninger:

1. Opfyldelse af personlig kontakt

Det foreslås i lov om aktiv socialpolitik § 35, stk. 6, 2. pkt.:

”Hvis kommunen har vanskeligt ved at opnå personlig kontakt med personen, kan kravet om personlig kontakt også opfyldes ved, at kommunen via kontakt til f.eks. en mentor, familiemedlemmer eller på anden måde fremskaffer oplysninger til belysning af fravær m.v., der kan danne grundlag for vurderingen af, om personen skal have en sanktion i det konkrete tilfælde.”

Datatilsynet skal i den forbindelse henlede opmærksomheden på de grundlæggende principper i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c, hvorefter personoplysninger skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål hvortil oplysningerne behandles (dataminimering). Tilsynet skal yderligere henvise til artikel 5, stk. 1, litra d, hvorefter personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourført; der skal tages ethvert rimeligt skridt for

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges (rigtighed).

Datatilsynet skal endvidere henlede opmærksomheden på databeskyttelsesforordningens artikel 14 om oplysningspligt, som gælder i de tilfælde, hvor personoplysningerne er indsamlet hos andre end den registrerede.

2. Samkøring i kontroløjemed

Det foreslås i udkastets § 1, nr. 6, at indsætte en bestemmelse, hvorefter Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering skal føre tilsyn med kommunernes rådighedsvurderinger.

Den foreslåede bestemmelse har følgende ordlyd:

”§ 13 d. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører tilsyn med kommunernes vurdering af en persons rådighed, når den pågældende har ansøgt om eller modtager integrationsydelse eller kontanthjælp som jobparat.

Stk. 2. Tilsynet omfatter

- 1) kommunernes afgørelser om rådighed efter §§ 13-13 c og
- 2) kommunernes afgørelser om konsekvenser og sanktioner efter §§ 36-40 a.

Stk. 3. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering fører sit tilsyn på grundlag af nøgletal baseret på de lediges registreringer på jobsøgningsaktiviteter i jobloggen på Jobnet og kommunernes indberetninger af rådighedssanktioner efter §§ 36-40 a. Styrelsen indhenter en udtalelse fra kommuner med mindre gode nøgletal eller med en andel af sanktioner, der afviger væsentligt fra landsgennemsnittet. Styrelsen kan herunder anmode kommunen om at redegøre for, hvilke foranstaltninger kommunen har iværksat eller vil iværksætte for at forbedre kvaliteten af sagsbehandlingen.

Stk. 4. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering kan i særlige tilfælde indhente sager til gennemsyn fra kommunerne til brug for tilsynet. Styrelsen kan endvidere ved tilsynsbesøg i den enkelte kommune få udleveret sager til gennemsyn.

Stk. 5. Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering meddeler kommunen, om de gennemgåede afgørelser, jf. stk. 4, vurderes at være i overensstemmelse med gældende rådigheds- og sanktionsregler, herunder om der fejlagtigt er udbetalt integrationsydelse eller kontanthjælp med den virkning, at udgiften ikke kan anmeldes til statsrefusion.”

I bemærkninger til bestemmelsen fremgår bl.a., at efter den foreslåede ordning vil tilsynet tage udgangspunkt i en registerbaseret bechmarking af kommunerne, og der vil i almindelighed ikke indgå en vurdering af kommunernes afgørelser i enkeltsager i tilsynet. Det findes dog hensigtsmæssigt, at styrelsen bevarer en mulighed for at vurdere afgørelser i enkeltsager, hvis der ud fra en konkret vurdering af resultaterne af bechmarkingen og den opfølgende dialog med kommunerne er formodning for, at en kommune ikke administrerer i overensstemmelse med rådigheds- og sanktionsreglerne.

Om samkøring i kontroløjemed fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 2.20.2 til lovforslaget bl.a.:

”Datatilsynet forudsætter i sin praksis, at myndigheder i forbindelse med sammenstilling og samkøring i kontroløjemed bl.a. har et klart og utvetydigt retsgrundlag at arbejde på, og at de personer, der berøres af kontrolordningen, skal have forudgående information om kontrolordningen.”

Det fremgår videre af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at den foreslåede bestemmelse til § 1, nr. 6, sammenholdt med § 32, § 36 og § 45, nr. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., opfylder kravene til et klart og utvetydigt retsgrundlag, og at behandlingen af oplysninger i forbindelse med det kommunale rådighedstilsyn ligger inden for rammerne af forordningens artikel 6, stk. 1, c og e, idet behandlingen er nødvendig for at fastlægge en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, og at behandlingen er nødvendig af hensyn til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings udførelse af en opgave, der henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som styrelsen er pålagt. Videre fremgår det at bemærkningerne, at udmøntningen af bestemmelsen og kommunernes administration af forslagets reglerne skal ske inden for rammerne af artikel 5 i databeskyttelsesforordningen.

Datatilsynet bemærker hertil indledningsvist, at der om samkøring i kontroløjemed fremgår følgende af de almindelige bemærkninger til databeskyttelsesloven, pkt. 2.3.2.3.4:

”Efter databeskyttelsesforordningen er der ikke et udtrykkeligt krav om, at der skal være en direkte lovhjemmel til samkøring i kontroløjemed.

...

Efter databeskyttelsesforordningen vil samkøring i kontroløjemed således skulle leve op til de almindelige principper og regler om behandling. Da samkøring i kontroløjemed per definition vil være en indgribende behandlingssituation, vil en sådan behandling dog skærpe opmærksomheden på kravene i blandt andet forordningens artikel 5 om principper for behandling af personoplysninger, herunder proportionalitetsprincippet. Der henvises om samkøring i kontroløjemed til betænkningen, side 86-87 og side 96-97.

Det er med dette lovforslag ikke længere en forudsætning, at samkøring i kontroløjemed skal have hjemmel særskilt i en lov. Det er således Justitsministeriets vurdering, at særligt databeskyttelsesforordningens artikel 5 og artikel 6, stk. 4, om principper for behandling af personoplysninger, herunder proportionalitetsprincippet og princippet om formålsbegrænsning, yder en tilstrækkelig stærk beskyttelse til de registrerede samtidigt med, at forordningen sikrer rum for offentlige myndigheders saglige behov for at kunne samkøre personoplysninger i kontroløjemed.”

Datatilsynet bemærker i forlængelse heraf, at det ikke står tilsynet klart om formålet med kontrollen er at træffe foranstaltninger over for den enkelte borger, eller om kontrollen alene retter sig mod kommunernes forvaltning af reglerne. Datatilsynet bemærker desuden, at tilsynet ikke har forholdt sig til, om den foreslåede bestemmelse sammenholdt med § 32, § 36 og § 45, nr. 1, i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., kan anses for at udgøre et klart og utvetydigt retsgrundlag, som grundlag for at foretage samkøring i kontroløjemed.

Datatilsynet har imidlertid noteret, at Beskæftigelsesministeriet har forholdt sig til databeskyttelsesreglerne, og at ministeriet vurderer, at den behandling af personoplysninger, som kontrolordningen indebærer, kan ske inden for rammerne af disse regler.

3. Undtagelse til oplysningspligten

I forslagens almindelige bemærkninger pkt. 2.20.2 vurderes det, at den foreslåede bestemmelse i § 1, nr. 6, om det kommunale rådighedstilsyn, er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra c, hvorefter oplysningspligten ikke gælder, hvis indsamling eller videregivelse udtrykkeligt er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

Datatilsynet skal understrege, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering alene kan undlade at give meddelelse efter databeskyttelsesforordningens artikel 14 under henvisning til at artikel 14 stk. 5, litra c, hvis det *udtrykkeligt* fremgår af lovgivningen, at styrelsen indhenter oplysningerne.

Datatilsynet bemærker hertil, at i kravet om udtrykkelighed ligger, at det ikke må give anledning til tvivl om, hvorvidt det i lovgivningen er fastsat, at den dataansvarlige skal foretage registrering eller videregivelse af de indsamlede oplysninger.

Det er Datatilsynets opfattelse, at det som hovedregel kun vil være i de tilfælde, hvor der er tale om en egentlig indberetningspligt, at kravet om udtrykkelighed er opfyldt. I sådanne tilfælde vil det være klart for den registrerede, at der vil blive videregivet oplysninger om vedkommende til f.eks. en anden myndighed. Endvidere vil kravet være opfyldt, hvor det udtrykkeligt fremgår, at der vil blive indhentet oplysninger, så det er klart, at den indhentende myndighed vil registrere oplysningerne. Det vil derfor ikke være tilstrækkeligt, hvis loven hjemler en eventuel mulighed for at indhente/registrere eller videregive oplysninger, da det ikke efter reglerne vil være klart for de registrerede, at der vil blive behandlet oplysninger.

Datatilsynet bemærker i forhold til foreslåede bestemmelse, at det ikke står tilsynet klart, om Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering indhenter og registrerer samtlige oplysninger om alle ledige fra jobloggen.

Datatilsynet finder, at kravet om udtrykkelighed ikke vil være opfyldt med bestemmelsens nuværende formulering, idet det efter tilsynets opfattelse ikke står klart for enhver, at der vil blive indsamlet oplysninger – særligt ikke for så vidt angår indsamlingen af oplysninger i enkeltsagerne. Dertil kommer, at det er uklart, om styrelsens behandling af oplysningerne kan få konsekvenser over for den enkelte borger.

4. Offentliggørelse af kontrolresultater, afgørelser mv.

Der foreslås i lov om Udbetaling Danmarks § 12 a, stk. 5, indsat et nyt punktum efter 1. pkt., med følgende ordlyd:

”Beskæftigelsesministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om, at brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats, jf. stk. 1-4, løbende offentliggøres af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering på en offentlig tilgængelig hjemmeside på en sådan måde, at resultaterne

skal kunne sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid.”

Det står ikke Datatilsynet klart, om det er tiltænkt, at Styrelsen for Arbejds-
marke og Rekrutterings offentliggørelse af kontrolresultaterne vil indeholde
oplysninger, som direkte eller indirekte kan henføres til fysiske personer.

I det omfang der ved offentliggørelsen vil blive offentliggjort personoplysning-
er, skal Datatilsynet påpege, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og
databeskyttelsesloven skal i iagttages.

5. Bemyndigelsesbestemmelser

I udkastes foreslås det i en række bestemmelser, herunder som nævnt ovenfor
i lov om Udbetaling Danmarks § 12 a, stk. 5, 2. pkt., at beskæftigelsesministe-
ren kan fastsætte nærmere regler.

Datatilsynet har noteret, at Beskæftigelsesministeriet efter databeskyttelseslo-
vens § 28 vil høre Datatilsynet, idet omfang der vil blive fastsat nærmere reg-
ler i bekendtgørelsesform.

Kopi af dette brev er sendt Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Anne Mette Boll

Eva Ancher Svensson

Fra: Anne Hedegaard
Sendt: 11. oktober 2019 12:46
Til: Anders Østergaard; Eva Ancher Svensson; Charlotte Lauridsen Rafn
Cc: Lillis Jarby Søndergaard
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl.DIGST (Id nr.: 589812)

AppServerName: esdh-bm-star

TO

Fra: Morten Jacob Leth <mojal@digst.dk>
Sendt: 4. oktober 2019 11:04
Til: Anne Hedegaard <AIH@star.dk>
Emne: Sv: Høring vedr. udkast til forslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl.DIGST (Id nr.: 589812)

Kære Anne Hedegaard

Digitaliseringsstyrelsen har ingen bemærkninger.

Mvh Morten Leth

Morten Jacob Leth
Fuldmægtig, jurist
T: +45 41782431
E: mojal@digst.dk

Kontor for jura og internationale forhold
Digitaliseringsstyrelsen
Landgreven 4
1017 København K

www.digst.dk – fordi hverdagen er digital

Til: DIGST POST (digst@digst.dk), DIGST Digitaliseringsklar lovgivning (klarlovgivning@digst.dk)
Cc: Lillis Jarby Søndergaard (ljs@star.dk)
Fra: Anne Hedegaard (AIH@star.dk)
Titel: Høring vedr. udkast til forslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl.
Sendt: 03-10-2019 15:59:30

Vedlagt sendes udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love.

Lovforslaget er p.t. sendt i ekstern høring med frist til den 18. oktober 2019. Lovforslaget vil blive fremsat den 19. november 2019.

Lovforslaget har tidligere været sendt i høring fra den 28. januar til den 25. februar 2019.

Følgende ændringer er indsat siden sidste høring:

- Der er fastsat en beløbsgrænse for politianmeldelse i § 1, nr. 54 inkl. specielle bemærkninger samt almindelige bemærkninger i afsnit 2.12
- Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport i § 1, nr. 50, 52 og 53 og § 5, nr. 1-6 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.17
- Ensretning af vejledningen for alle ydelsesmodtagere efter lov om aktiv socialpolitik i § 1, nr. 35, 39 og 46 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.9
- 100 pct. statsfinansiering af efterlevelseshjælp i § 1, nr. 55 inkl. specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger afsnit 2.20
- Ændring af betegnelse af integrationsydelse § 1, nr. 1, 3, 4, § 3, nr. 2 og 3, § 7, nr. 1 og 2, § 8, nr. 1 og 2, §§ 9-16 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.21
- Hjemmel til at foretage fokusrevision på områder, som ikke er refusionsberettigede i § 6, nr. 1, med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.18

Ved beskrivelsen af gældende regler er der taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Det betyder, at henvisninger til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik sker i forhold til de bestemmelser i disse love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

Evt. bemærkninger kan gives til Anne Hedegaard, aih@star.dk , Lillis Søndergaard, ljs@star.dk og star@star.dk.

Venlig hilsen

Anne Hedegaard
Specialkonsulent
Sociale ydelser
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Tel. 72 21 76 72
Mail: aih@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S

T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | DK-2300 Copenhagen

T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

Fra: Kirsten Kvist <kiak@fho.dk>
Sendt: 11. oktober 2019 08:23
Til: Anne Hedegaard; Lillis Jarby Søndergaard; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: SV: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Det skal hermed meddeles, at FH ikke har bemærkninger til denne høring.

Med venlig hilsen

Kirsten Kvist

Sekretær, Politik og Analyse
Direkte: 3524 6422 / Mobil: 2855 2250 / Mail: kiak@fho.dk
Fagbevægelsens Hovedorganisation / www.fho.dk

Fra: Anders Faurholdt Lillelund <afl@star.dk>
Sendt: 3. oktober 2019 16:10
Til: Bent Nielsen <bent@bm.dk>; Birgitte Kjelgaard Andersen <BKA@star.dk>; 'Brian Siggaard, KL' <brs@kl.dk>; 'Christian Sølyst, LO suppleant' <soe@lo.dk>; 'Erik Simonsen, DA' <ees@da.dk>; 'Frederik Nordentoft Andersen, KL' <frna@kl.dk>; 'Gregers Larsen, Suppleant Lederne' <gla@lho.dk>; 'Jes Flatau' <jfl@aka.dk>; 'Jørgen Bang-Petersen, DA' <jbp@da.dk>; 'Karen Louise Riss, DAK' <klr@danskeakasser.dk>; 'Karen Skytte, AC' <ks@ac.dk>; Kirsten Brix Pedersen <KBP@star.dk>; Kirsten Kvist <kiak@fho.dk>; 'Kristina Bendixen, KL' <kbe@kl.dk>; 'Lars Toft Simonsen, FTF Suppleant' <lts@ftfa.dk>; 'Lone Christensen (cc af materiale for DAK)' <lc@danskeakasser.dk>; Mads Busck <MBS@fho.dk>; 'Michael Kristiansen, 3f' <michael.kristiansen@3f.dk>; Morten Bergulf <mbg@star.dk>; 'Sonny Andersen, HK' <sonny.andersen@hk.dk>; Torben D Jensen <tdj@fho.dk>; 'MBS@fho.dk'; 'TDJ@fho.dk'; 'KIAK@fho.dk'
Cc: Lillis Jarby Søndergaard <ljs@star.dk>; Anne Hedegaard <AIH@star.dk>; Anders Østergaard <AOS@star.dk>
Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Kære Ydelsesudvalg,

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) vedlægger udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.).

Lovforslaget skal udmønte "Aftale om mere enkle og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger", som den daværende regering (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Dansk Folkeparti, og Socialdemokratiet indgik den 16. november 2018.

Lovforslaget har tidligere været i høring i perioden 28. januar til og med 25. februar 2019.

I forhold til sidste høring er der, som følge af fornyet møde med aftalepartierne samt præciseringer i øvrigt, foretaget følgende ændringer:

- Der er fastsat en beløbsgrænse for politianmeldelse i § 1, nr. 54 inkl. specielle bemærkninger samt almindelige bemærkninger i afsnit 2.12
- Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport i § 1, nr. 50, 52 og 53 og § 5, nr. 1-6 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.17
- Ensretning af vejledningen for alle ydelsesmodtagere efter lov om aktiv socialpolitik i § 1, nr. 35, 39 og 46 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.9
- 100 pct. statsfinansiering af efterlevelseshjælp i § 1, nr. 55 inkl. specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.20
- Ændring af betegnelse af integrationsydelse § 1, nr. 1, 3, 4, § 3, nr. 2 og 3, § 7, nr. 1 og 2, § 8, nr. 1 og 2, §§ 9-16 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.21
- Hjemmel til at foretage fokusrevision på områder, som ikke er refusionsberettigede i § 6, nr. 1, med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.18

Derudover er der foretaget nogle sproglige rettelser og justeringer, herunder korrektur mv. i lovforslaget.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Det betyder, at henvisninger til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik sker i forhold til de bestemmelser i disse love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

Vi skal venligst bede om at modtage eventuelle bemærkninger til udkastet til lovforslag senest fredag den 18. oktober 2019 kl. 12.

Høringssvar fremsendes til Anne Hedegaard, aih@star.dk og Lillis Søndergaard, ljs@star.dk samt til star@star.dk.

Venlig hilsen

Anders Lillelund

Fuldmægtig

Arbejdsmarkedsydelser

T 72 21 75 04 | afl@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S

T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | 2300 Copenhagen

T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

Læs på star.dk om styrelsens håndtering af dine personoplysninger

Forhandlings
fællesskabet

Til
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
aih@star.dk, ljs@star.dk og star@star.dk

Aktivitetsnr.: 18-0377.102.
LSJ
Direkte tlf.nr.: 3347 0616
11. oktober 2019

Vedr.: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Forhandlingsfællesskabet har ved mail af 3. oktober 2019 modtaget høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.) med frist for eventuelle bemærkninger den 18. oktober 2019.

Forhandlingsfællesskabet har ikke bemærkninger til de ovennævnte udkast til lovforslag, idet de ikke skønnes at have løn- og ansættelsesmæssige konsekvenser for ansatte i kommuner og regioner.

Forhandlingsfællesskabet henviser til eventuelle høringssvar fra Fagbevægelsens Hovedorganisation og Akademikerne samt fra Forhandlingsfællesskabets medlemsorganisationer.

Med venlig hilsen

Helle Basse

Tim Garder

GADEJURISTEN

Værnedamsvej 7A, 1. • DK-1819 Frederiksberg C • SE nr. 25 04 84 82 • Tlf. 33 31 00 75 • www.gadejuristen.dk

Høringssvar

Gadejuristen takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love.

Gadejuristens vil benytte lejligheden til at gøre opmærksom på særligt problematikker vedr. kommuners brug af sanktioner, ud fra den praksis Gadejuristen oplever i det daglige arbejde med at hjælpe de allermest udsatte borgere med oftest meget komplekse problemstillinger.

Vedr. rimelige grunde til udeblivelse

Det er overordnet positivt, at kommunerne med lovforslaget bliver forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, hvilke rimelige grunde, der kan begrunde en udeblivelse.

Gadejuristen har som partsrepræsentant for de allermest udsatte, i en række konkrete sager oplevet, at kommunerne har endog meget vanskeligt ved at inkorporere Ankestyrelsens principafgørelse 88-14 i sanktionssager.

I en konkret sag blev en kvinde sanktioneret for udeblivelse fra jobsamtale til trods for, at kommunens rusmiddelcenter i journalen havde anført, at hun dagen inden var blevet bragt til hospitalet med alkoholforgiftning. Kvinden formåede ikke at besvare partshøringen. Ydelsesafdelingen i kommunen forsøgte ikke at indhente relevante oplysninger fra kommunens socialforvaltning, selvom man var bekendt med alkohol- og stofproblematikkerne. I denne type sager er det Gadejuristens oplevelse, at kommuner ikke i tilstrækkelig grad oplyser sagen ved f.eks. at indhente relevante oplysninger fra andre forvaltninger, inden man træffer afgørelse om sanktion.

Gadejuristen savner præcise retningslinjer for, hvornår svære sociale problemer udover ledighed kan udgøre en rimelig grund for udeblivelse. Det bør indskærpes overfor kommunerne, at eksempelvis hjemløshed og problematisk stofbrug per definition bør udgøre rimelige grunde.

Selv i tilfælde, hvor udeblivelsen ikke kan tilskrives såkaldte rimelige grunde, kan kommunen kun sanktionere, hvis det er behørigt konstateret, at sanktionen i det konkrete tilfælde vil fremme rådigheden.

For den gruppe, som Gadejuristen yder hjælp til, er sanktioner som altovervejende hovedregel aldrig beskæftigelsesfremmende. Gruppen har komplekse sociale problemer udover ledighed, såsom problematisk stofbrug, alvorlige psykiske lidelser, meget ringe fysisk helbred i øvrigt samt hjemløshed. Sanktioner overfor denne gruppe medfører sjældent andet end en forværring af deres i forvejen udsatte situation.

Dette til trods oplever Gadejuristen alt for ofte, at kommuner begrundet sanktioner overfor de allermost udsatte borgere med, at det fremmer rådigheden.

Københavns Kommune begrundet eksempelvis sanktioner med, at borgerens tilstedeværelse er nødvendig netop pga. deres massive sundhedsmæssige og sociale problemer, idet kommunen skal have mulighed for at yde relevant hjælp og støtte. Dette på trods af, at borgeren allerede får massiv støtte af udgående team fra Hjemløseenheden, udgående psykiatritilbud, afventer bolig, er indskrevet i behandling på rusmiddelcenter mm.

Vores klienter er enten allerede i kontakt med flere forskellige instanser, som har til opgave at yde hjælp, herunder ex kommunale herberger eller de er så dårlige, at man heller ikke med kommunens sociale indsatser endnu har haft held til at hjælpe. Indkaldelse til møder på jobcentret omkring status på disse sager fremmer ikke rådigheden og hjælper ikke disse borgere - nok snare tværtimod.

Som et konkret eksempel på ovenstående, er Gadejuristen partsrepræsentant for en aktivitetsparat borger, som oplever at blive sanktioneret flere gange årligt. Han har massive problemer med alkohol, er hjemløs og skrevet op til skæv bolig i Københavns kommune. Socialforvaltningen har vurderet, at borgeren skal have mindst mulig kontakt med jobcentret. Alligevel vælger Beskæftigelsesforvaltningen at sanktionere med den begrundelse, at han har sociale problemer som jobcentret skal hjælpe ham med, selvom relevant hjælp er igangsat i andre forvaltninger.

Gadejuristen er i kontakt med borgere, som oplever at være udsat for sanktioner mere eller mindre kontinuerligt. Gadejuristen henstiller derfor til, at vurderingen af hvorvidt en sanktion er rådighedsfremmende bør indeholde en skærpet bevisbyrde for kommunen. Kommunen bør forpligtes til konkret at begrunde og behørigt dokumentere, hvordan sanktionen vil medvirke til at fremme rådigheden. Særligt bør der stilles krav til begrundelsen i sager, hvor borgeren hyppigt sanktioneres pga. udeblivelser.

Hvis en aktivitetsparat modtager ikke har været i stand til at reagere/ændre på fremmødefrekvens og gentagne gange tidligere er sanktioneret, må det anses for tvivlsomt at flere økonomiske sanktioner vil fremme rådigheden.

Vedr. udtømmning af kontaktmuligheder

Gadejuristen ser positivt på formuleringen på s. 88 i bemærkningerne, hvorefter en aktivitetsparat modtager af hjælp, som ikke er i stand til at reagere på en økonomisk sanktion, ikke skal sanktioneres ved udeblivelse.

Hvis personen er hjemløs, er kendt med problematisk stofbrug eller alvorlig psykisk lidelse mm, må kommunen således på forhånd undlade at sanktionere ved manglende kontakt eller svar på partshøring. Dette fordi der i alle tilfælde ikke vil være tilstrækkeligt grundlag for at konkludere, at sanktionen fremmer beskæftigelsen.

Opsummering

Gadejuristen noterer sig, at det ikke er regeringens intention med lovforslaget, at der skal ske en stramning i forhold til kommunernes sanktionering af aktivitetsparate personer, herunder syge og udsatte personer. Det er derimod intentionen, at retssikkerheden for udsatte personer skal styrkes, jf. s. 53 i bemærkningerne.

Hvis retssikkerheden for de allermest udsatte reelt skal styrkes, kræver det en betydelig forbedring af kvaliteten af kommunernes sagsbehandling ift. sanktionssager. Det er Gadejuristens erfaring, at kommunerne ikke i tilstrækkelig grad undersøger, hvorvidt der foreligger andre forhold end de i § 13, stk. 7 nævnte, der kan begrunde, at borgeren ikke skal have en sanktion. Ligeledes er det Gadejuristen oplevelse, at kommunerne, i strid med Ankestyrelsens praksis, alt for ofte sanktionerer i sager, hvor sanktionen ikke fremmer borgerens rådighed. Dette ofte fordi kommunen ikke indhenter oplysninger fra socialforvaltningen mm. eller giver en sanktion uden konkret begrundelse og dokumentation for, hvordan den fremmer rådigheden.

Konsekvensen af sanktioneringer eller i værste fald ophør af ydelse er at udsatte potentielt skal søge om fritagelse for egenbetaling af ophold på herberg, skal søge om enkeltydelse til at dække basale udgifter, risikerer udsættelse af bolig med udsigt til hjemløshed og at udsatte må fraprioritere nødvendig medicin eller mad med generel forværring af deres situation til følge. Det kræver, at kommunalt ansatte efterfølgende anvender lang tid på den udsattes forværrede situation og i værste tilfælde, at borgere skal indskrives på herberger eller der igen skal søges om ny boligindstilling efter udsættelse af bolig. Sanktioneringer koster derfor ikke alene borgeren men også potentielt kommunerne store udgifter til genopretning af udsatte borgers situation.

Sanktioner i svært udsatte borgers forsørgelsesgrundlag bidrager til frustrationer, en generel forværring af deres situation og øget mistillid til kommunen som helhed. Dette uden at have nogen dokumenteret effekt på borgerens rådighed.

Med venlig hilsen

Gadejuristen

Maja Løvbjerg Hansen

Værnedamsvej 7 A
1819 Frederiksberg C

Email: mlh@gadejuristen.dk
Mobil: 26 23 59 96

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
E-mail: aih@star.dk, ljs@star.dk og star@star.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5688
ANCA@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 19/02603-2

17. OKTOBER 2019

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM AKTIV SOCIALPOLITIK,
INTEGRATIONSLOVEN OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE**

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ved e-mail af 3. oktober 2019 anmodet Institut for Menneskerettigheder om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.).

Instituttet har ingen bemærkninger.

Der henvises til styrelsens journalnummer: 19/11625.

Med venlig hilsen

Anncathrine Carl
JURIDISK RÅDGIVER

KL's høringssvar til lovforslag om sanktioner mv.

KL har den 3. oktober 2019 modtaget udkast til lovforslag om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v. i høring.

Forenkling af sanktioner

KL er meget tilfreds med, at et flertal i Folketinget i store træk har valgt at følge KL's anbefalinger til enklere regler for sanktioner på kontanthjælpsområdet. KL's oplæg findes her <https://www.kl.dk/media/16470/korrekte-og-effektive-sanktioner-paa-kontanthjaelpsomraadet-2017.pdf>. Reglerne vil medvirke til, at det bliver mere gennemskueligt for borgerne, hvilke pligter de har, og hvilke konsekvenser det har ikke at stå til rådighed. Der er derfor ærgerligt, at de enklere regler ikke også kommer borgere på ressourceforløbsydelse til gode.

KL mener, at de enklere regler også skal gælde for modtagere af ressourceforløbsydelse. En eventuel bekymring for, at de nye satser vil betyde højere sanktioner for enkelte modtagere af ressourceforløbsydelse, vil kunne imødekommes ved lavere sanktionssatser for denne målgruppe. Det er helt afgørende, at den fælles systematik på tværs af kontanthjælp og ressourceforløbsydelse bibeholdes. Udover at det for borgerne vil være enklere at forstå, også ved skift mellem de to ydelser, så vil det også lette it-understøttelsen og administrationen i kommunerne. Som lovforslaget er udformet nu, vil man skulle opretholde de eksisterende regler parallelt med de nye. Det burde ingen have en interesse i.

Det skal desuden bemærkes, at kun omkring 900 personer på ressourceforløbsydelse sanktioneres hvert år, hvilket svarer til 4 pct. af de over 40.000 modtagere af ressourceforløbsydelse.

KL foreslog i ovennævnte oplæg at samle vejledningen om pligter og sanktioner i et samlet dokument, som vil være mere overskueligt for borgerne og samtidig også sikre mere smidige arbejdsgange i kommunen. Lovforslaget lægger desværre op til også at indføre en række helt nye og firkantede proceskrav om, hvordan vejledningen præcis skal ske. Det betyder, at jobcentrene ikke kan sikre den fleksible, individuelle og målrettede vejledning, som vil bidrage til, at borgere kommer hurtigst muligt i job. I stedet vil der skulle indføres helt nye "afkrydsningsfelter" i it-systemerne, som sikrer, at kommunerne overholder de nye procesregler. Derfor forslår KL, at § 35 omformuleres til en generel bestemmelse om, at

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262
Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 6

borgeren skal være vejledt om pligter og rettigheder, før der kan sanktioneres. Det er helt naturligt, at borgerne skal vejledes, men det kan godt ske uden mere bureaukrati.

Den korte periode fra fremsættelse til forventet vedtagelse og implementering af loven efterlader uforholdsmæssig kort tid til den it-mæssige implementering og systemunderstøttelse. Det skaber risiko for manglende it-understøttelse og for kvaliteten i it-understøttelsen af lovgivningen. I sidste ende vil det gå ud over kommunernes mulighed for at administrere lovgivningen effektivt og korrekt.

Andel(antal) sanktioner er ikke et mål for høj kvalitet eller gode resultater

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der skal indføres skærpet opfølgning for utilfredsstillende resultater, således at kommuner med meget høj eller lav andel sanktioner ift. landsgennemsnittet skal indsende en redegørelse. Det giver ingen mening.

For det først er det aldrig et mål i sig selv at give en sanktion. Sanktioner er et middel (helst præventivt) til at sikre, at ledige står til rådighed. Derfor giver det ingen mening at sætte lighedstegn mellem antallet af sanktioner (hverken højt eller lavt) og kvaliteten i den kommunale sanktionspraksis. Hvis en kommune har relativt få sanktioner, betyder det så, at kommunen skal gøre en ekstra indsats for at sanktionere flere borgere f.eks. ved at vejlede dårligere, eller skal kommuner med en høj andel sanktioner aktivere færre borgere for derved at få færre udeblivelser og dermed færre sanktioner? Det vil være måling uden mening.

I KL ser vi gerne, at kommunerne måles på resultater og kvaliteten af sagsbehandlingen. Effekten af den samlede indsats herunder brug af sanktioner må altid vurderes på, om borgere kommer i job eller uddannelse. Kvaliteten i sagsbehandlingen bør vurderes på, om kommunerne træffer korrekte afgørelse og laver den nødvendige opfølgning og sanktioner de ledig, som ikke overholder rådighedspligten. Det kan praksisundersøgelser eller øvrige undersøgelser, som er besluttet, give et retvisende billede af.

Benchmark- og monitoreringsværktøj

Som led i Økonomiaftalen for 2019 blev der indgået aftale om at udvikle et nyt værktøj til styrkelse af kommunernes kontrol med ydelser. Det blev aftalt, at udviklingsværktøjet skal understøtte øget intern videndeling og tjene som inspiration til kontrolarbejdet på tværs af landets kommuner.

KL noterer, at man nu ønsker at lovgive på området. Der er en igangværende dialog i forlængelse af økonomiaftalen, og det er nu uklart, om ministeriet selv vil udvikle og drive værktøjet.

Det fremgår yderligere, at kommunernes kontrolresultater og brug af Den Fælles Dataenheds leverancer skal offentliggøres. KL noterer sig, at kravet om offentliggørelse er en skærpelse i forhold til den økonomiaftale, som KL indgik med den tidligere regering.

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262
Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 6

Prioritering af kommunernes samarbejde med politiet

Af lovforslaget fremgår det, at politiets samarbejde med kommunerne om snyd med offentlige ydelser opprioriteres, og at der er afsat ressourcer til dette hos politi, anklagemyndighed og domstole, således at disse kan opprioritere dette arbejde.

KL finder, at der er behov for beskrivelser af og retningslinjer for, hvordan samarbejdet mellem kommuner og politi i praksis skal foregå, og KL stiller sig gerne til rådighed for at indgå i dette arbejde.

Oprettelse af en hotline

Det fremgår af lovforslaget, at der oprettes en hotline, som har til formål at give kommunerne bedre viden om socialt bedrageri og vejledning i forbindelse med politianmeldelse af sager om socialt bedrageri. Det fremgår, at Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering årligt får en bevilling på 1 mio. kr. til denne opgave.

I den forbindelse er det særlig vigtigt at være opmærksom på at sikre, at kommunerne ad denne vej kan få konkrete anvisninger og hjælp i forhold til kontrolarbejdet.

KL stiller sig gerne til rådighed i forhold til den kommende udvikling at hotlinen og anbefaler, at der i samme forbindelse udarbejdes generelt vejledningsmateriale og anvisninger i forhold til det kommunale kontrolarbejde.

Stadig uklarhed om konsekvenser ved at fjerne afgørelser fra Min Plan

KL foreslog i vores indspil om enkle sanktioner, at der for alle jobparate laves en konkret aftale om jobsøgning, som let og ubureaukratisk kunne sanktioneres ved manglende overholdelse. Dette var selvfølgelig under den forudsætning, at det som i dag sker digitalt på Jobnet, så både borger og sagsbehandler havde et samlet overblik.

I mellemtiden er der fra statslig side (STAR) igangsat en større omlægning af Min Plan på jobnet, også kaldet Min Plan 2.0. Min Plan fungerer i dag som et værktøj, der har til hensigt at sikre transparens på tværs af borgere, a-kasser og jobcentre, og formålet med Min Plan har været at give de ledige ét samlet overblik over aftaler og indsatser, der indgås mellem den ledige og sagsbehandlerne.

Som led i omlægningen til Min Plan 2.0, vil man tage det forpligtende element ud af Min Plan. Fremover skal alle de forpligtende elementer i Min Plan fremgå af et særskilt brev, som skal sendes til den lediges e-boks. Dermed skal der sendes et brev til e-boks, hver gang der sker ændringer, som forpligter den ledige. Og det er alene dette brev i borgerens e-boks, der forpligter den ledige og dokumenterer forpligtelsen – og ikke længere det der fremgår af Min Plan.

Det fremgår af lovforslaget, at også aftale om jobsøgning skal sendes både til Min Plan og til borgerens digitale postkasse. Selv om det ikke fremgår af lovforslaget, så må det tolkes sådan, at aftalen om jobsøgning også er en afgørelse, som kommunen skal sende til e-boks. Beslutningen

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262

Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk

Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 6

om at fjerne afgørelse fra Min Plan vil således også her betyde, at borgerne i stedet for at orientere sig ét samlet sted nu også skal finde vigtige aftaler/afgørelser i deres e-boks i mængden af den øvrige digitale post.

Som KL fremførte allerede i vores hørings svar til den nye lov om aktiv beskæftigelsesindsats, bør udformningen af en ny version af Min Plan ske i tæt dialog med KL og kommunale praktikere med henblik på at skabe overblik over konsekvenserne for borgere og sagsbehandlere. Det er efter KL's opfattelse ikke sket, og der er derfor fortsat ikke et fuldt overblik over konsekvenserne af omlægningen. KL opfordrer derfor til, at ændringen af Min Plan ikke iværksættes, før der er fundet en løsning, som også fremadrettet understøtter, at borgere og sagsbehandlere har et samlet overblik over borgernes plan og tilhørende afgørelser.

Øvrige bemærkninger til lovforslaget

- I las § 35, stk. 1, nr. 1, står, at kommunen skal sikre, at borgeren forstår sine rettigheder og pligter. Det kan kommunen aldrig være sikre på, men kommunen har naturligvis pligt til at vejlede forståeligt og give borgeren mulighed for at stille spørgsmål, men det vil selvfølgelig også være op til borgeren at bede om en yderligere gennemgang, hvis der er behov for dette. Da kravet må antages at være indeholdt i kommunens almindelige oplysningspligt, foreslår KL, at det flyttes fra selve loven over til en kommende vejledning.
- Af las § 35, stk. 1, nr. 3, fremgår, at vejledningen skal gennemgås hver halve år for alle. Da langt de fleste borgere ikke har problemer med at forstå og overholde reglerne, foreslås det, at kravet om gentagen gennemgang af pligter og rettidigheder målrettes mod det mindretal, som ikke overholder reglerne. Hvis det gøres til at et fast krav for alle, vil der skulle bruges værdifuld tid af jobsamtalerne på at opfylde kravet. Tid som i stedet kunne være brugt til en meningsfuld dialog med borgerne, og som hjælper med at få vedkommende i job.
- I las § 35, stk. 3, fremgår det, at det er muligt at foretage opgørelse af sanktioner en gang om måneden. Det er dog betinget af, at kommunen kontakter personen i umiddelbar tilknytning til forseelsen og gør opmærksom på forseelsen og forestående sanktionering. Hvis kommunen alligevel efter hver negativ hændelse skal kontakte borgeren og gøre opmærksom på, at vedkommende får en sanktion, er der ikke tale om en forenkling. Da alle borgere er blevet vejledt om konsekvenserne både mundtligt og skriftligt vil denne betingelse alene være et ekstra bureaukratisk krav, som KL foreslår fjernet.
- I las § 35, stk. 6, lægges op til, at kommunerne kan lave agterskrivelser i steder for parthøringer i sanktionssager. KL er tilfreds med, at kommunerne får denne mulighed. Det undrer dog, at der i bemærkningerne står, at udgangspunkter er en frist på 14 dage før agterskrivelsen kan få virkning. Det er væsentligt længere end fristen for en almindelige parthøring. Der står også, at kommunen efter en konkret vurdering kan fastsætte kortere frist. Det er dog noget uklart, hvornår dette er muligt. Der bør derfor i en kommende vejledning uddybes/præciseres. Hvis det kun er gældende i få sager, så vil der ikke ske hurtigere sanktionering, som ellers var hensigten med forslaget.

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262
Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 6

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262
Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 6

- Både de nye og eksisterende regler lægger op til, at sanktioner efter las §§ 42 og 43 på 1/3 af hjælpen gives i 20 uger. Da kontanthjælp er en månedssydelse, er det imidlertid meget svært for en borger at forholde sig til, hvor mange uger og dage, der er tilbage af en 20-ugers-sanktion, som kun meget sjældent løber uafbrudt i 20 uger. For at sikre mere enkle og gennemskuelige regler foreslår KL, at de 20 uger ændres til hele kalendermåneder, f.eks. 4 eller 5 måneder.
- KL støtter, at listen med "rimelige grunde" ændres til en generel bestemmelse. Det er dog uklart, om kommunerne fremover vil have mulighed for at sanktionere, hvis borgeren ikke inden samtalen eller tilbuddet melder afbud med en rimelig grund. Kommunerne kan i dag, jf. las § 39, stk. 3, sanktionere personer, som udebliver fra tilbud og efterfølgende angiver sygdom som årsag. Dvs. at de ikke har meldt sig syge med det samme.

Da "rimelige grunde" afskaffes som en udtømmende liste, forslår KL, at det i stedet skal fremgå af lovforslaget, at kommunen ved manglende rettidigt afbud kan give en sanktion, også selv om fraværet er "lovligt". Det vil betyde, at borgere f.eks. skal melde sygdom inden samtalen og ikke, som det er muligt i dag, flere dage efter. Således sikres det, at kommunen f.eks. ved sygdom vil kunne bede en borger dokumentere sygdommen med en lægeattest, hvilket ikke er muligt flere dage senere.

Tilsvarende bør det også fremgå, at kommunen kan stille krav til, hvor og hvordan borgeren melder afbud. Derved sikres det, at kommunen allerede ved f.eks. sygdomsmeldingen kan starte dialog med borgeren. Det sker ikke, hvis det, som det er tilfældet i dag, er muligt at melde afbud til en vilkårlig forvaltning i kommunen (det har Ankestyrelsen truffet afgørelse om).

- I forbindelse med afgivelse af skærpet sanktionen efter las § 40a er det et krav, at borgeren er vejledt særskilt om risikoen for, at kommunen benytter denne sanktion. Det er dog noget uklart, om det betyder, at kommunen aldrig kan give en skærpet sanktion, hvis kommunen vurderer, at en borger, som er sanktioneret tidligere, nu bør have en skærpet sanktion, men ikke er vejledt særskilt om dette ved tidligere sanktioner. Hvis dette er tilfældet, betyder det i praksis, at kommunen skal kunne forudsige om den næste "overtrædelse" er så alvorlig, at der gives en skærpet sanktion. Det kan kommunen naturligvis ikke, og derfor vil kommunen være nødt til at give en "almindelig" sanktion og vejlede om skærpet sanktion. Det vil således i praksis betyde, at kommunen først efter to forseelser kan give en skærpet sanktionen, hvilket vil være imod hensigten i den politiske aftale. Alternativt kan kommunerne vejlede ved hver "almindelig" sanktion om muligheden for en skærpet sanktion, men det vil være imod intentionen om at samle vejledningen et sted.
- Overgangsreglen i § 19 kan potentielt betyde, at der er borgere, som ikke kan sanktioneres i lang tid. Dels vil det tage noget tid at vejlede samtlige borgere mundtligt. Hvis det gøres som led i det almindelige

kontaktforløb, kan der potentielt være borgere, som ikke får den nye vejledning, før der er gået en længere periode, fordi de f.eks. har været til jobsamtale i december og derfor ikke nødvendigvis skal til samtale igen i januar. Det vil desuden være umuligt at sanktionere borgere, som konsekvent udebliver fra jobsamtaler mv. og dermed ikke er blevet vejledt efter de nye regler. Derfor bør det i overgangsbestemmelsen fremgå, at borgere, som udebliver fra samtaler, stadig kan sanktioneres, hvis de er blevet vejledt skriftligt.

Dato: 16. oktober 2019

Sags ID: SAG-2017-02262
Dok. ID: 2819025

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 6

Med venlig hilsen

Henrik Thomassen

Brian Siggaard

Fra: Liselotte Jensen <FI71@kk.dk>
Sendt: 18. oktober 2019 11:38
Til: Anne Hedegaard; Lillis Jarby Søndergaard
Cc: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: Høring LAS
Vedhæftede filer: 15.08.2019 AST.pdf; 105-13.pdf

Kære Anne og Lillis

Indledningsvis vil jeg takke for et godt møde i KL den 3. oktober 2019. Jeg synes, at vi fik vendt mange spændende ting. Vi talte jo blandt andet om den udfordring kommunerne havde med Ankestyrelsens fortolkning af LAS § 39, stk. 1, nr. 3. Ankestyrelsen er i en principafgørelse 105-13 kommet frem til, at en borger, der på sygdomstidspunktet er i tilbud efter LAB, ikke er forpligtet til, at give meddelelse om sygdom til både jobcentret og tilbudsstedet. Dette har vi selvfølgelig indrettet os efter i Københavns Kommune. Borgerne får oplyst, at de skal ringe til kommunens kontaktcenter/jobcenter, hvis de er syge og derfor ikke kan møde i tilbud eller til samtale.

Som jeg fortalte til mødet ændrer Ankestyrelsen vores afgørelser, hvor borger har sygemeldt sig til tilbudssted i stedet for som anvist til jobcentret. Jeg har som aftalt vedhæftet en afgørelse i anonymiseret form. Ankestyrelsen lægger vægt på, at borgeren ringede til tilbudsstedet for at sygemelde sig, og der således er givet meddelelse om sygemelding til tilbudsstedet. Der er sket sygemelding til tilbudsstedet, selvom det er blevet anvist i Min Plan, at sygemelding skal ske til jobcentret. Ankestyrelsen lægger vægt på, at borgeren har opfyldt sin meddelelsespligt ved at sygemelde sig til tilbudsstedet. De lægger endvidere vægt på, at pågældende ifølge loven ikke kan sanktioneres ved nedsættelse af kontanthjælpen i den pågældende situation. Hjælpen kan ikke nedsættes, hvis borger, som er i tilbud, alene giver meddelelse om sygdom til tilbudsstedet.

Med andre ord, så sidestiller Ankestyrelsen ordet "arbejdsgiver" med tilbudssted. Og derfor kan borgerne ikke sanktioneres jf. LAS § 39, stk. 3, nr. 3.

Det fremgår af BAB § 46 stk. 1, at målgruppe LAB 2.1, 2.2, 2.3 og 2.12 (åbenlyst uddannelsesparate) har pligt til straks at give jobcentret besked, hvis de ikke står til rådighed for henvist arbejde på grund af arbejde, sygdom, deltagelse i kurser eller af anden grund. Samtidig står det i stk. 4, at personer, der deltager i løntilskud i stedet skal give meddelelse om sygdom og ferie til arbejdsgiver. Videre fremgår det af § 46, stk. 6, at jobcentret skal registrere personens meddelelse om sygdom, raskmelding og ferie efter kap. 8 i bekendtgørelsen om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet.

Som vi også drøftede på mødet, så mener vi ikke, at et tilbudssted, som meget vel kan være et særlig tilrettelagt projekt, kan sidestilles med en arbejdsgiver. Det er endvidere vigtigt, at sygemeldingerne sker på den måde, som jobcentret anviser. Dette for at vi kan få handlet på sygemeldingerne jf. lovgivningen. Vi mener endvidere med baggrund i BAB § 46, stk. 4, at det kun er personer i løntilskud, der skal meddele sygdom til arbejdsgiver.

Og nu kommer vi så til vores bemærkninger til høringen omkring ændringerne i LAS, som jeg tillader mig at sende direkte til jer, da Brian Siggaard fra KL er på ferie.

1. Af § 40a i udkastet til lovforslaget fremgår det af stk. 5, at hvis en person er syg eller har børnepasningsproblemer, skal personen meddele dette på den måde, som jobcentret har angivet forud for det tidspunkt, som den pågældende skal møde i tilbuddet eller møde på jobcentret m.v.

Københavns Kommune anbefaler, at bestemmelsen kommer til at gælde for alle tilbud og ikke kun for tilbud i henhold til LAS § 40a. Måske den eventuelt kan flyttes til LAS § 35.

2. Det kan også anbefales, at ordet arbejdsgiver slettes fra § 39, stk. 1, nr. 3, således det ikke kan herske tvivl om, at sygemelding skal ske til jobcentret. Det er jo, som vi også talte om, kun ved løntilskud, at sygemelding skal ske til arbejdsgiver.

Til sidst vi jeg ønske jer en rigtig god weekend, hvis I da får tid til det!

Med venlig hilsen

Liselotte Jensen

Chefkonsulent, Jurist

CF 1. kontor, område 1 - Jobparate, Unge og Virksomhedsrettet indsats

KØBENHAVNS KOMMUNE

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

CF 1. kontor - Jobparate, Unge og Virksomhedsrettet indsats

Bernstorffsgade 17, 163

1577 København V

Mobil 2053 6999

E-mail fi71@kk.dk

EAN 5798009710185

VÆKST GENNEM
JOB OG UDDANNELSE

Eva Ancher Svensson

Fra: Sekretær <sekretaer.retspolitik@gmail.com>
Sendt: 16. oktober 2019 16:07
Til: Anne Hedegaard; Lillis Jarby Søndergaard; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: Retspolitisk Forenings høringssvar vedr. ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl. - j.nr. 19/11625
Vedhæftede filer: Høringssvar-aktiv-socialpolitik-m.fl_-februar2019.pdf

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, att. Anne Hedegaard.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har ved høringsbrev af d. 3. oktober anmodet om Retspolitisk Forenings høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love. ([j.nr. 19/11625](#))

Retspolitisk Forening kan i det hele henholde sig til det høringssvar, foreningen indsendte da lovforslaget var i høring fra d. 28. januar til den 25 februar 2019. Dette er for en god ordens skyld tillige vedhæftet denne mail.

Med venlig hilsen
Celina Justiva, sekretær
Retspolitisk Forening

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, lov om Udbetaling Danmark, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven

Høringsbrev fra 28. januar 2019 - med svarfrist 25. februar 2019 kl. 12.

Svar til: aih@star.dk ljs@star.dk samt start@star.dk -Att: j. nr. 18/17968

(Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.)

Retspolitisk Forening har modtaget Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik m.fl. Udkastet giver Retspolitisk Forening anledning til følgende bemærkninger:

Det ligger udenfor Retspolitisk Forenings formål at gå ind i alle detaljerne af dette lovforslags konkrete indhold. Men foreningen har nogle principielle kommentarer til forslaget samt nogle kommentarer til nogle af de enkelte dele.

Retspolitisk Forening er som udgangspunkt enig i, at der skal gribes ind overfor snyd med sociale ydelser. Ligeledes bakker foreningen op om, at hele sanktionsområdet skal forenkles således, at man som modtager af de berørte ydelser, har mulighed for at forstå og gennemskue reglerne, herunder også hvad evt. sanktioner angår.

Foreningen vil dog indledningsvist minde om, at forestillingerne om, hvor mange der snyder med de ydelser, der udbetales, langt overstiger det reelle antal. Således viste en effektanalyse fra Kommunernes Landsforening i 2017, at der kun var hold i 17 pct. af knap 29.000 anonyme anmeldelser om socialt bedrageri. Det politiske fokus på snyd synes dermed ikke at stå i rimeligt forhold til omfanget.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at forenklingen af reglerne forventes at betyde, at kommunerne får lettere ved at administrere reglerne, og dermed begår færre fejl. Det anføres også, at dette vil styrke retssikkerheden og gøre det lettere for borgerne at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed.

Eftersom nærværende lovforslag bl.a. baserer sig på vedtagelsen af et tidligere fremsat lovforslag om forenkling af forvaltningsloven, som tillader kommunerne at samle partshøring og afgørelse i én ”agterskrivelse”, skal Retspolitisk Forening hermed (igen) udtrykke sin uenighed i, at der ved disse lovforslag også sker en styrkelse af retssikkerheden. Tværtimod indebærer dette en betydelig svækkelse af retssikkerheden navnlig for mennesker, som har sociale problemer, der gør det svært for dem i det hele taget at forstå kommunernes ageren i deres sag. Men det gælder dog også for andre, som trods de løbende påståede bestræbelser på at forenkle regelsættet, fortsat er forståeligt forvirrede over, hvad der gælder hvornår. Det er efter Retspolitisk Forenings opfattelse ikke rimeligt overfor ydelsesmodtagerne, at arbejdsgangene i forsøg på at varetage myndighedernes interesser effektiviseres på en måde, som går ud over ydelsesmodtagernes retssikkerhed.

Med lovforslaget skærpes reglerne om sanktion, hvilket – sammen med regelforenklingen – forventes at bidrage til at øge reglernes adfærdsregulerende virkning og derved sikre, at en modtager af hjælp reelt står til rådighed. Retspolitisk Forening skal minde om, at der findes forskning (bl.a. fra KORA), som viser denne effekt på ledige, som ikke har problemer ud over ledighed. Men overfor ledige, som har sociale problemer, har sanktioner ikke denne ”opdragende” effekt. Snarere giver sanktioner ofte blot de udsatte ledige endnu et problem i form af dårlig økonomi. Så selv om de udsatte ledige godt ved, at de bliver trukket i hjælp, hvis de ikke passer det, der er aftalt, ændrer det ikke nødvendigvis på adfærden. Der er efter Retspolitisk Forenings opfattelse ikke nogen samfundsgevinst i, at regelsættet potentielt tilfører udsatte grupper flere problemer, herunder øget udsathed pga. manglende økonomisk formåen.

Retspolitisk Forening har noteret sig forslaget om, at det kommer til at fremgå af § 40 a, at det er en betingelse for at pålægge en aktivitetsparat modtager af hjælp en skærpet rådighedssanktion, at kommunen har vurderet, at denne sanktion vil fremme personens rådighed.

Foreningen skal imidlertid påpege, at omfanget af dette hensyn ofte er fastsat ud fra den enkelte medarbejders faglige kunnen eller lokalpolitiske beslutninger – eksempelvis om at ”der skal sanktioneres mere”. En sådan lokalpolitisk prioritering tager ikke højde for relevansen og effekten af at benytte sanktion også overfor de ledige, som ikke formår at reagere med andet end afmagt.

Det fremgår desuden, at aktivitetsparate ledige fremover skal være omfattet af den skærpede rådighedssanktion, så allerede her forlader lovforslaget sin egen intention om at udvise udvidet hensyn til ledige med problemer ud over ledighed. Og eftersom den skærpede rådighedssanktion, som det også fremgår af bemærkningerne, potentielt kan udgøre en voldsom reduktion i hjælpen hen over en længere periode, også selv om kommunen altid skal vurdere, om sanktionen står i et rimeligt forhold til forseelsen, skal Retspolitisk Forening hermed udtrykke sin største bekymring for, hvad sådan en sanktion fremover vil betyde for udsatte ledige.

Efter Retspolitisk Forenings opfattelse ville det være en bedre vej at gå i forhold til retssikkerheden for og sikringen af et økonomisk sikkerhedsnet under ledige med psykisk sygdom, misbrug eller andre begrænsende sociale problemer, hvis man helt undtog aktivitetsparate for sanktion og i stedet lagde vægten på en bedre kategoriseringspraksis. Mange ledige kategoriseres og omkategoriseres, som vinden blæser, og gerne i takt med antallet af sagsbehandlerskift og (lokal)politiske strømninger, så derfor vil der være mere retssikkerhed forbundet med en klarere praksis for, hvornår man kategoriseres som jobparat og hvornår man ikke kan stå til rådighed og derfor ikke skal sanktioneres.

At vejledningspligten forenkles og skærpes, ser på papiret ud som en styrkelse af retssikkerheden. Men i praksis vil det potentielt blive brugt imod dem, der ikke lever op til det, der er aftalt, at de jo godt kendte konsekvenserne, fordi de fik det at vide, dengang de søgte om hjælpen, og har fået det repeteret via gennemgang af deres pligter efterfølgende. Igen må Retspolitisk Forening gøre opmærksom på, at dette formentlig virker i forhold til ledige uden problemer, men for de udsatte ledige er komplicerede vejledninger ofte stof, der går ind ad det ene øre og ud af det andet. De håber, at det går.

Med lovforslaget vil man afskaffe den udtømmende liste af 10 forhold, som kan fritage ydelsesmodtagerne fra at stå til rådighed. I lovbemærkningerne forklares initiativet med, at den ledige fra start vil få en indsats, som pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i. Det forklares også, at den udtømmende liste alligevel ikke er udtømmende, da andre forhold også kunne udgøre en rimelig grund f.eks. dødsfald hos nærtstående.

Retspolitisk Forening finder argumentationen tynd og tilfældig. I forvejen er der mange tilfælde af vilkårlighed i sagsbehandlingen og forskelligheder kommunerne imellem, som udfordrer retssikkerheden i forhold til, hvilke undtagelser der gælder. Og eftersom der altid skal foretages en konkret individuel vurdering, vil et dødsfald i familien dermed allerede kunne fritage for rådighed. Afskaffelsen af den udtømmende opremsning synes således at være en svækkelse både

af retssikkerheden men også af klarheden over reglerne. Man kunne blot lade være med at betegne listen som udtømmende.

Med lovforslaget vil man reducere 80 sanktionssatser til fire: 200, 400, 600 og 700 kr.

Retspolitisk Forening hilser velkommen, at der ikke længere er så ufatteligt mange satser for forskellige målgrupper, at ingen kan finde hoved og hale i dem. Foreningen bider dog mærke i, at der i alle tilfælde er tale om højere sanktionssatser end tidligere, og finder det herunder meget voldsomt, at sanktionssatsen for hjemmeboende unge under 30 år på integrationsydelse uden anden begrundelse end forenkling forhøjes med 67 pct. Forenklingsargumentet synes misbrugt i denne sammenhæng.

Sanktioner overfor personer, der ikke vil underskrive integrationserklæring mv., er nye og introducerer nogle andre (endnu voldsommere) reduktionssatser. Hvordan dette hænger sammen med, at der kun skal være fire satser, forklares ikke.

Ligeledes skærpes reaktionsmulighederne gennem lovforslagets nye pligt til, at kommunerne skal politianmelde borgere, som uberettiget og mod bedre vidende har modtaget ydelser under 14 dages ophold i udlandet. Hvad politiet skal stille op med anmeldelserne, oplyses ikke. Men begge de sidstnævnte forslag er efter Retspolitisk Forenings opfattelse alene udtryk for den jagt på nye medborgere, som efterhånden har stået på i mange år, og som Retspolitisk Forening tager afstand fra.

I det hele taget er det Foreningens opfattelse, at de sanktioner, der gælder både før og efter dette lovforslag er voldsomme. Kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse udgør underste økonomiske sikkerhedsnet, og når de falder bort – helt eller delvist i kortere eller længere perioder - er der ikke længere nogen steder at vende sig hen for at finde midler til det daglige underhold. Det øger risikoen for, at de, som har sværest ved at få og holde styr på tilværelsen, tilskyndes til at skaffe sig det fornødne på ulovlig vis eller ved at låne penge hos smarte lånefirmaer, som dernæst øger disse menneskers ofte allerede uoverskuelige gæld. Heller ikke dette synes samfundstjenligt.

Det eneste rigtigt positive ved lovforslaget i relation til retssikkerheden er den udvidede adgang til at kontrollere afgørelser truffet af Udbetaling Danmark, som Retspolitisk Forening gerne bakker op om.

København, den 25. februar 2019

Bjørn Elmquist
Formand

Bettina Post
bestyrelsesmedlem

Eva Ancher Svensson

Fra: Søren Carøe (Rflam.org) <sc@rflam.org>
Sendt: 7. oktober 2019 11:07
Til: Anne Hedegaard
Cc: Lillis Jarby Søndergaard; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: SV: Høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

Tak for opfordringen til at afgive høringssvar om ovennævnte udkast til lovforslag.

Vi har ingen bemærkninger til de forskellige udkast.

Venlig hilsen

Søren Carøe
Formand

Rådet for Psykisk Sårbare
på Arbejdsmarkedet

Vallerødvej 23
2960 Rungsted Kyst
tlf.: 2811 0020
mail: sc@rflam.org
web: www.rflam.org
Facebook: facebook.dk/rflam.org

VI HAR UNDERSKREVET
WWW.MANGFOLDIGHEDSCHARTER.DK

Fra: Anne Hedegaard [mailto:AIH@star.dk]

Sendt: 3. oktober 2019 15:59

Til: Ankestyrelsen; pote@atp.dk; ase@ase.dk; BM Postkasse; post@businessdanmark.dk; dff@dff.net; mail@danskeadvokater.dk; ds@socialrdg.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; sekretaer.retspolitik@gmail.com; Datatilsynet; dch@dch.dk; leth@detfagligehus.dk; fsr@fsr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; post@forhandlingsfaelleskabet.dk; fifu@f-f.dk; info@humanrights.dk; info@jobraadgiverne.dk; kl@kl.dk; lap@lap.dk; ka@ka.dk; info@rigsrevisionen.dk; info rflam; Rådet for Socialt Udsatte; sand@sandudvalg.dk; udbetalingdanmark@atp.dk; aeldresagen@aeldresagen.dk; fa@fanet.dk; dak@danskeakasser.dk; pol.sekr@krifa.dk

Cc: Lillis Jarby Søndergaard

Emne: Høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

Vedlagt sendes udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love.

Lovforslaget er p.t. sendt i ekstern høring med frist til den 18. oktober 2019. Lovforslaget vil blive fremsat den 19. november 2019.

Lovforslaget har tidligere været sendt i høring fra den 28. januar til den 25. februar 2019.

Følgende ændringer er indsat siden sidste høring:

- Der er fastsat en beløbsgrænse for politianmeldelse i § 1, nr. 54 inkl. specielle bemærkninger samt almindelige bemærkninger i afsnit 2.12
- Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport i § 1, nr. 50, 52 og 53 og § 5, nr. 1-6 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.17
- Ensretning af vejledningen for alle ydelsesmodtagere efter lov om aktiv socialpolitik i § 1, nr. 35, 39 og 46 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.9
- 100 pct. statsfinansiering af efterlevelseshjælp i § 1, nr. 55 inkl. specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger afsnit 2.20
- Ændring af betegnelse af integrationsydelse § 1, nr. 1, 3, 4, § 3, nr. 2 og 3, § 7, nr. 1 og 2, § 8, nr. 1 og 2, §§ 9-16 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.21
- Hjemmel til at foretage fokusrevision på områder, som ikke er refusionsberettigede i § 6, nr. 1, med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.18

Derudover er der foretaget nogle sproglige rettelser og justeringer, herunder korrektur mv. i lovforslaget.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7 maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Det betyder, at henvisninger til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik sker i forhold til de bestemmelser i disse love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

Evt. bemærkninger kan gives til Anne Hedegaard, aih@star.dk, Lillis Søndergaard, ljs@star.dk og star@star.dk.

Venlig hilsen

Anne Hedegaard
Chefkonsulent
Sociale ydelser
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Tel. 72 21 76 72
Mail: aih@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S
T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | DK-2300 Copenhagen
T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

Eva Ancher Svensson

Fra: Laura Kofod
Sendt: 21. oktober 2019 10:27
Til: Anne Hedegaard; Lillis Jarby Søndergaard; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Emne: Høringssvar vedr. udkast til lov til udmøntning af "Aftale om mere enkle og skræpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger"
Vedhæftede filer: Høringssvar - Rådet for Socialt Udsatte.pdf

Kære Anne Hedegaard og Lillis Søndergaard

Rådet takker for høringen. Rådet har ingen nye bemærkninger til udkastet, men genfremsender vores høringssvar indgivet d. 25. februar 2019.

Jeg beklager det lidt forsinkede svar.

Med venlig hilsen

Laura Kofod
Politisk konsulent

RÅDET FOR SOCIALT UDSATTE

m +45 41 85 10 64 **e** lauk@udsatte.dk
t +45 41 85 11 00 **w** www.udsatte.dk
a St. Torvegade 26, 3700 Rønne

Følg Rådet for Socialt Udsatte på [Facebook](#) og [Twitter](#)

Att.: Anne Hedegaard
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

**RÅDET FOR
SOCIALT
UDSATTE**

25. februar 2019

Høringssvar til forslag om Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, lov om Udbetaling Danmark, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og integrationsloven.

Rådet takker for høringen. Rådet har følgende bemærkninger:

Rådet anerkender, at når en borger modtager en overførelsesydelse, følger der en række krav og forpligtelser, som borgeren kan forventes at leve op til, i det omfang borgerens situation tillader det. Rådet vil dog samtidig gøre opmærksom på, at mange på overførselsindkomster befinder sig i en udsat situation. Særligt aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp, uddannelseshjælp og integrationsydelse kan på grund af sygdom, psykiske problemer, misbrug, hjemløshed eller andre sociale problemer have meget svært ved overskue og forstå de krav, der stilles, og den løbende kommunikation med kommunen.

I bemærkninger til lovforslaget påpeges det flere steder, at målgruppen af aktivitetsparate ofte ikke kan reagere på økonomiske sanktioner i form af fradrag i eller ophør af deres forsørgelsesgrundlag. På den baggrund fremstår mange af de foreslåede ændringer uhensigtsmæssige og potentielt skadelige for socialt udsatte. Skærpede sanktioner, udvidede sanktionsmuligheder og lettere sanktionering af aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp rummer stor risiko for, at socialt udsatte marginaliseres endnu mere.

Rådet kan ikke anbefale forslaget om, at reglerne om skærpet rådighedssanktioner også kan anvendes overfor aktivitetsparate. Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere har flere problemer end blot ledighed. Det vil ofte være problemer, der vil forhindre dem i at leve op til kravene om skærpede rådighedssanktioner.

Hvis udvidelsen vedtages, bør det som minimum sikres, at kommunens vurdering af, om den skærpede sanktion vil fremme personens rådighed, bliver en afgørelse, der kan ankes til Ankestyrelsen.

Rådet kan heller ikke anbefale vedtagelse af forslagens ændringer af brugen af skærpede rådighedssanktioner over for job- og uddannelsesparate modtagere af kontanthjælpsydelser. Sanktionens alvorlighed forekommer uproportional, da modtageren hurtigt mister en betydelig del af forsørgelsesydelsen. Ankestyrelsen har tidligere haft praksis om, at der skulle mindst to overtrædelser til før der kunne være tale om skærpet rådighedssanktion. En skærpet sanktion med bortfald af dele eller hele kontanthjælpen kan endvidere forværre modtagerens muligheder for at komme i job, hvis borgeren eksempelvis bliver sat ud af boligen, ikke kan købe nødvendig medicin mv. Langt de fleste modtagere af en kontanthjælpsydelser har et

meget begrænset økonomisk råderum og i en del tilfælde med et rådighedsbeløb under det minimumsbudget, som Rockwool Fonden har fået udarbejdet.

Uanset om der er tale om jobparate eller aktivitetsparate ydelsesmodtagere, mener Rådet, at det er afgørende, at anvendelsen af økonomiske sanktioner, som kan være store indgreb i borgeren i forvejen begrænset forsørgelsesgrundlag, skal ske med den største respekt for borgerens retssikkerhed. Det er stærkt kritisabelt, at der med lovforslaget foreslås en række ændringer, som vil svække borgerens retssikkerhed med det formål at gøre det lettere og hurtigere for kommunen at sanktionere. Herved risikerer man, at flere borgere vil blive uretmæssigt sanktioneret.

Rådet kan ikke anbefale, at vejledningspligten forenkles så socialt udsatte borgere med komplekse problemer kun vil modtage en generel vejledning ved første møde, og herefter kun hvert halve år. Vejledningspligten er, som påpeget i bemærkningerne, en garantiforskrift, som skal sikre, at kommunens afgørelse er lovlig og korrekt. Borgernes retssikkerhed bør ikke svækkes, fordi kommunerne har svært ved at leve op til deres vejledningsforpligtelse.

Af samme årsag mener Rådet ikke anbefale, at kommunerne gives mulighed for at bruge agterskrivelser, hvor en afgørelse og partshøring sendes i samme brev til job- og uddannelsesparate. Partshøring er ligesom vejledningspligten en garantiforskrift, og den skal sikre, at borgeren har mulighed for at kommentere og tilføje relevante oplysninger, så det sikres, at kommunen har de nødvendige oplysninger for at træffe en korrekt afgørelse. Brugen af agterskrivelse kan betyde, at flere vil blive uretmæssigt sanktioneret. Det er helt afgørende, at partshøring gennemføres forud for, at der træffes en afgørelse om en økonomisk sanktionering.

Det kan i denne sammenhæng nævnes, at kommunerne uden tvivl kan gøre meget for, at den skriftlige kommunikation til borgerne er let forståelig for borgeren, så de ikke opgiver at læse brevene.

Rådet kan ikke anbefale den forslåede ændring af regler om udvidet partshøring af aktivitetsparate. Partshøring bør som princip altid være af den enkelte borger selv, medmindre at denne har udpeget en partsrepræsentant. Partshøring af borgeren bør derfor ikke kunne erstattes med en udtalelse fra mentor eller familiemedlem. Dog mener Rådet, at såfremt det er et politisk ønske, at gøre udvidet partshøring mindre omstændigt for kommunerne, skal dette gøres på en måde, hvorpå borgerens retssikkerhed ikke svækkes. Rådet vil derfor forslå, at kravet om udvidet partshøring kan anses som opfyldt i de tilfælde hvor kontakt til mentor, familiemedlem eller på anden måde fremskaffer oplysninger, som kan danne grundlag for, at kommunen vurderer, at en sanktion ikke er begrundet. Hvis kommune derimod stadig mener, at borgeren bør sanktioneres, efter at have været i kontakt med mentor eller familiemedlem, bør kommunen forsat være forpligtet til at udtømme alle rimelige muligheder for at komme i personlig kontakt med borgeren selv.

Med hensyn til forslaget om at samle sanktioner til månedlige pakker, fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at ændringen vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem sanktion og pligtforseelse. I betragtning af at en sanktion kan have en stor effekt på borgerens velfærdssituation, finder Rådet det ikke hensigtsmæssigt, at man af hensyn til kommunernes administration vil svække den tidsmæssige sammenhæng mellem sanktion og forseelse, hvilket ifølge den politiske aftale har stor betydning for sanktionens adfærdsregulerende effekt. Rådet kan derfor ikke anbefale, at man udvider kommunernes

mulighed for at opgøre sanktioner månedsvis.

Sammenfattende er det Rådets opfattelse, at det forslåede sanktionsregiment strider mod proportionalitetsprincippet, idet der efter få ikke så alvorlige forseelser gives sanktioner, der truer modtagernes velfærd. Det er derfor afgørende, at man følger den politiske aftale om, at anvendelsen af sanktioner – og særlig sanktioner overfor udsatte borgere – bliver monitoreret tæt, så det sikres, at borgere ikke mister fodfæstet i tilværelsen.

Rådet bakker op om, at man forsøger at begrænse kommunernes mulighed for at lave social eksport, hvor kommunerne gennem økonomiske incitamenter forsøger at få "uønskede" borgere til at flytte ud af kommunen. Dette er en uværdig og uacceptabel tilgang at have til en hvilket som helst borger.

Det skal dog fortsat være sådan, at også socialt udsatte, herunder også kontanthjælpsmodtagere skal kunne flytte til en anden kommune, hvis pågældende har et meget stærkt ønske om det og i øvrigt også har gode grunde til ønsket.

Med den konkrete udformning af den er spørgsmålet, om "tilflytter"-kommunerne fremover vil benytte de nye regler til at begrænse adgangen til flyttehjælp med henblik på at gøre det sværere for udsatte borgere i at flytte ind i kommunen. Der bør være opmærksom på konsekvenserne af ændringen med henblik på at sikre, at lovændringen ikke får uønskede konsekvenser.

Afsluttende vil Rådet opfordre til, at man forsat løbende - og ikke kun i særlige tilfælde - vil foretage stikprøve kontrol med kommunernes rådighedsadministration. Strikprøve som kontrolform motiverer kommunerne til at behandle alle sager grundigt også de mere komplekse. Et tilsyn baseret hovedsageligt omkring nøgletal og benchmarking risikerer derimod, at give kommunerne et incitament til kun at fokusere på gennemsnit og måltal, der måles på. Det er helt centralt, at tilsynet også har øje for, om kommuner går for vidt i sanktionspraksis i de komplekse og vanskelige sager.

Med venlig hilsen

Jann Sjursen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Anne Hedegaard, aih@star.dk
Lillis Søndergaard, ljs@star.dk og
star@star.dk

København 10. oktober 2019

SANDs høringssvar vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

SAND – De hjemløses landsorganisation takker for høringsskrivelsen. Da dele af lovforslaget allerede har været i høring, vil vi nøjes med at kommentere udvalgte elementer i høringsskrivelsen.

Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport

SAND har i lang tid været bekymret over den stigende sociale eksport af sociale klienter. Især har vi bemærket at Hovedstadsområdet, med København og Frederiksberg Kommune som de mest ihærdige, i stigende grad opfordrer hjemløse til at flytte til kommuner, der har billige boliger. Når de samtidig kan tilbyde flyttehjælp, betyder det at de reelt eksporterer deres sociale klienter. Vi hylder derfor initiativer, der adresserer problemet.

Det er imidlertid sikkert og vist, at en ændring af reglerne, så det i fremtiden er tilflytningskommunen frem fra fraflytningskommune, der skal træffe afgørelsen om flyttehjælp, vil medføre nye typer problemer for borgere, der "ønsker" at flytte til en ny kommune og har brug for flyttehjælp for at realisere ønsket.

Kommuner med billige boliger, der i dag får relativt mange nye sociale klienter, har ingen interesse i at støtte udgiftstunge borgere til at flytte til deres kommune. Det er jo derfor lovændringerne er foreslået. Ingen ønsker at huse disse borgere.

Derfor vil de få afslag på flyttehjælp. For hjemløse vil det betyde at mulighederne for at finde en bolig indskrænkes. De fastholdes på forsorgshjem, på gaden eller hvor de ellers opholder sig. For udsatte borgere i en usikker boligsituation, f.eks. fremleje, betyder det, at de vil blive boligløse/hjemløse og at deres mulighed for at finde løsninger uden for opholdskommunen begrænses. Et scenarie, hvor opholdstiden på forsorgshjemmene stiger og antallet af hjemløse stiger, er ganske realistisk.

Finansministeriet, Ankestyrelsen, Socialstyrelsen, Børne- og Socialministeriet og KLs løsning¹ på stigende opholdstider på forsorgshjemmene har hidtil bestået i at foreslå, at kommunerne skal have lov til at have indflydelse på, hvornår borgere skal udskrives fra forsorgshjem. De vælger at se den stigende

¹ Se Kommissorium for arbejdsgruppe vedrørende styrkede rammer for midlertidige boformer efter servicelovens § 110 (forsorgshjem og herberger)

opholdstid som et isoleret fænomen, som kan tilskrives de juridiske, økonomiske og organisatoriske rammer. De tror på, at ændringer af disse kan nedbringe opholdstiden.

Ved ikke at se på andre forhold, såsom de manglende muligheder for at henvise borgere til § 107, § 108, skæve huse eller passende boliger, gør man sig skyldig i en stærk forsømmelig tilgang til eget virke og man løser ikke problemerne, man skubber dem blot andre steder hen og skaber nye.

En ændring af lovgivningen er i vores øjne, blot et tilsvarende udtryk for manglende forståelse for de problemer, der udgør "nældens rod".

Hvis den sociale eksport skal undgås, bør man i stedet insistere på – gerne med økonomiske sanktioner – at kommunerne (læs: dem der eksporter sociale klienter), lever op til deres forsyningsforpligtelse ift. førnævnte bolig- og botilbudsløsninger.

Sanktioner til aktivitetsparate

SAND oplever, som det beskrives i lovforslaget, at kommunerne begår alt for mange fejl i både partshøringsprocedure og sanktionspraksis. Vi er dog skeptiske ift. om en præcisering af reglerne alene kan føre til en ændring i praksis.

Vi ser kommuner, der 'skyder først og spørger bagefter'. F.eks. sanktionerer Københavns Kommune tilsyneladende alle kontanthjælpsmodtagere over en kam, og har systematiseret sanktioneringen i en såkaldt K-kasse. Her skal borgeren henvende sig, hvis vedkommende er blevet sanktioneret. Åbenlyse og veldokumenterede misbrugsmæssige, sociale eller psykiske problemer er ikke ensbetydende med, at en afgørelse om sanktionering omgøres.

Den åbenlyse ulovlige praksis er tilsyneladende kulturelt forankret og legitim praksis, og har ført til store frustrationer blandt hjemløse, der føler deres retssikkerhed åbenlyst krænket.

Hjemløse og udsatte borgere har ikke nødvendigvis overskud eller evner til at klage over afgørelser, og de oplever ikke at de får råd og vejledning til at gøre det.

Så længe der ikke er gensidig proportionalitet i sanktionsstrukturen, dvs. at der også gives økonomiske sanktioner overfor mangelfuld eller bevidst lemfældig sagsbehandling, vil kommunerne sanktionere aktivitetsparate borgere uretmæssigt, og deres retssikkerhed vil fortsat være krænket.

Med venlig hilsen

Ask Svejstrup
Sekretariatsleder i SAND

SOS Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

SOS Racisme

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering, star@star.dk
att.:
Anne Hedegaard, aih@star.dk
Lillis Søndergaard, ljs@star.dk

København, d. 17. oktober 2019

Uopfordret høringssvar fra SOS Racisme over:

Udkast af 03-10-2019 til

Forslag til Lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love. (Enklere og skærpede sanktioner, styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.) med høringsfrist 18. oktober 2019.

Vi har nylig uopfordret indsendt et uopfordret høringssvar til: **Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats, med høringsfrist 9. oktober. Vi har indkopieret høringssvaret efter det aktuelle høringssvar. Fremsættelsen af lovforslag på enkelte områder og bekendtgørelsesforslag har været forvirrende, også i betragtning af, at lovgivningen på en del områder allerede blev ændret i foråret.**

Det aktuelle lovforslag omhandler først og fremmest sanktioner.

Hvad angår sanktionerne, står de i modsætning til et positivt princip i en tidligere beskæftigelsesaftale fra august 2018 om:

”- Når der stilles krav til ledige, er det om ting, vi ved, virker. ”

Vi ved jo netop at sanktioner ikke virker positivt, men negativt. Hvis folk skal i beskæftigelse, skal tilgangen være anerkendende fremfor straffende. Og hvis folk skal ændre adfærd skal de kunne se et formål med det. Aktivering uden reelt formål har været forsøgt med mange syge mennesker i form af 5-årige ressourceforløb, som stort set kun har stresset dem og medført negative effekter, måske især på grund af en følt manglende respekt for den enkelte, meningsløshed og manglende håb.

Folketingsflertallet og regeringen burde have taget ved lære af de erfaringer, der er gjort vedr. ressourceforløb for langvarigt syge, hvor pres og sanktioner sammen med fattigdom ofte har medført udmattelse og forværring af psykisk og fysisk sygdom og misbrug. Selv om det ifølge lovforslaget ikke er hensigten at sanktionere psykisk syge i øget omfang, kan det meget vel blive konsekvensen af det foreslåede lovudkast. I mange tilfælde ved

sagsbehandleren i jobcentret måske ikke, at en borger er psykisk syg eller har et misbrug, og i nogle tilfælde har borgeren ikke selv erkendt det.

De, der sanktioneres pga. manglende joblogning, manglende jobsøgning, manglende fremmøde, eller manglende underskrift på "selvforsørgelses- og hjemrejseerklæringen" vil få en stor bitterhed, vrede og mistillid til deres sagsbehandler, jobcentret og systemet, hvilket kan skade deres evne og motivation til at komme i arbejde og fastholde et job.

Ligeledes vil den indtægtsnedgang de oplever af en støtte, der i forvejen ligger under det mindste man har fornødent for at leve et normalt liv, give dem problemer med at kunne betale husleje, kunne betale mad for dem selv og deres børn, etc., både når det gælder de jobparate og de såkaldte aktivitetsparate, der er defineret ved, at de ikke er jobparate. En del af de sidstnævnte er meget syge, og når det gælder flygtninge blandt de såkaldt jobparate, har mange af dem alvorlige traumer fx fra tortur eller krig, som kan forpurre deres hverdag. Ligeledes kan flygtninge som endnu ikke har overstået karenstiden eller ikke kan vide, hvornår deres familie kan blive sammenført med dem, måske have så store bekymringer herover, at de dårligt kan arbejde.

At de sanktionerede evt. vil kunne låne nogle penge af kommunen med tilbagebetalingspligt kan måske række til huslejen en kort periode, men det betyder, at de kommer til at sidde fast med gæld. Selv om en 1 dags indkøbstur til Sverige eller Tyskland nu ikke vil medføre sanktioner, burde sanktionerne for ovennævnte forhold afskaffes frem for at skærpes. De bygger på en antagelse om, at de personer, der får understøttelse er dovne, hvor sandheden nærmere er, at de ikke kan magte at finde et job eller ikke kan få foden inden for på arbejdsmarkedet i de tilgængelige job. Fr udlændinge og flygtninge kommer oveni problemer med dansk sprog, og med diskrimination, samt for flygtningene traumatisering og en meget usikker situation, hvor arbejdsgiveren og de selv ikke kan vide, om og hvornår de i givet fald bliver sendt hjem til deres krigsramte land.

Skærpelsen af sanktioner er voldsom og kan medføre tab af egen bolig. For kommunen bliver det i så fald en betydelig større opgave at få vedkommende tilbage i en selvstændig bolig end at få vedkommende i arbejde. Samtidig gør de nye "ghettolove" det næsten umuligt at finde en permanent bolig, der er til at betale, ligesom de nye regler i lovforslaget om, at det er tilflytningskommunen, der skal betale evt. flytteomkostninger, indskud, etc., gør det yderligere vanskeligt for en hjemløs at få bolig, da vedkommende reelt vil være stavnsbundet til den kommune, han/hun bor i.

Sanktioner for manglende fremmøde, manglende joblogning eller manglende underskrivelse af kontrakt og "selvforsørgelses- og hjemrejseerklæring" bør afskaffes.

Desuden indeholder forslaget konsekvensrettelser, hvor ordet "integrationsydelse" er blevet erstattet med "selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, overgangsydelse". Denne rettelse vil angiveligt koste ca. 2 mio. kr. at gennemføre inden for dette område. De penge kunne være brugt på noget bedre end at indføre en lang og klodset betegnelse, der som eneste formål har haft at bevidne en meget barsk flygtningepolitik op til Folketingsvalget

fra det daværende folketingsflertal. Betegnelsen vil desuden demotivere brugerne fra at blive integreret og komme i arbejde og gøre at flygtningene ikke føler sig velkomne og trygge i Danmark, da Danmark åbenlyst ikke vil dem det godt. Betegnelsen er desuden lang og nedladende, udover at den er kontraproduktiv i forhold til at få flygtninge i beskæftigelse. Forhåbentlig bliver betegnelsen tilbageændret allerede under det nuværende folketingsflertal, og papirarbejdet har været forgæves og de to millioner kr. + arbejdstiden for at skrive de lange betegnelser er spildt. Det giver kun en masse af den slags overburokratiseringsarbejde, som statsministeren i sin åbningstale advarede mod.

For flygtningenes vedkommende vil vi kun ønske, at de vil overhøre danske politikeres ønsker om at sende dem "hjem" til krigen, hvilket vil være såvel umuligt som ulovligt i de fleste tilfælde af hensyn til den europæiske menneskerettighedskonvention. Og at de vil satse på at få så god en tilværelse i Danmark som muligt og ikke spille tiden, men arbejde, få en uddannelse, lære dansk, og deltage og bidrage til det danske samfund. Vi tror ikke at flertallet i den danske befolkning nu er dér, hvor de går ind for at overtræde menneskerettighederne ved at udsende flygtninge til lande med en stor risiko for at de bliver dræbt i krig, bliver forfulgt, tortureret, kidnappet eller må leve under umenneskelige og nedværdigende forhold.

Selv om vi ville foretrække, at ydelsen hed kontanthjælp og var til at leve af, vil vi som det mindst onde foreslå at man lader være med at konsekvensændre betegnelsen "integrationsydelse". At der så en periode kan være uoverensstemmelse mellem visse betegnelser i diverse love er vi så vant til inden for udlændingeområdet, hvor den tidligere regering satte en ære i at tælle flest mulige stramninger, og lovgivningen i forvejen er uoverskuelig. Vi henviser i øvrigt til det tidligere svar, som vi har afskrevet nedenfor, men som også omhandler enkelte andre punkter.

For SOS Racisme,

Venlig hilsen,
Anne Nielsen, Næstformand

SOS Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

SOS Racisme

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering,
star@star.dk
att.:
Christian Knudsen (chkn@star.dk)
Josephine Jensen (jjjen@star.dk)
Anne Gammelby Lodberg (agl@star.dk)

København, d. 9. oktober 2019

Uopfordret høringssvar fra SOS Racisme over udkast til Bekendtgørelse om en aktiv beskæftigelsesindsats. Aftalt efter aftalepapiret om en forenklet beskæftigelsesindsats, i august 2018. Høringsfrist 9. oktober 2019.

I SOS Racisme har vi set, at Bekendtgørelsesudkastet også er sendt i høring til kommuner i to frikommuneforsøg med frist 24. oktober 2019.

Vi indsender dette uopfordrede høringssvar som svar på begge høringer til STAR.

I SOS Racisme har vi kun forholdt os til udkastet til ovennævnte hovedbekendtgørelse, og ikke til gennemskrivningerne af de øvrige bekendtgørelser som følge af de ændrede regler. Vores høringssvar drejer sig i sær om minoritetsdanskere, dvs. udlændinges, indvandreres og efterkommeres, herunder flygtninges retssikkerhed og vilkår.

SOS Racisme er positiv over for store dele af lovudkastet og er enig i, at følgende grundprincipper i aftalepapiret fra august 2018, bør være styrende for en forenkling af beskæftigelsesindsatsen:

- Kompleks lovgivning med mange proceskrav og særregler ikke må stå i vejen for en effektiv beskæftigelsesindsats.
- borgere (skal) mødes med fair krav og forståelige regler, og der bliver frigjort vigtige ressourcer i kommunerne og a-kasserne til effektivt at hjælpe ledige i beskæftigelse og væk fra offentlig forsørgelse, så alle kommer med.
- tiden skal ikke bruges på skemaer og registreringer, som ikke giver mening, eller på ulogiske regler, der begrænser muligheden for at give den enkelte borger den indsats, der skal til for at komme tættere på selvforsørgelse.
- jobcentre og a-kasserne skal bruge mere tid på det vigtigste – at understøtte et velfungerende arbejdsmarked med lav ledighed, blandt andet gennem en målrettet, opsøgende indsats over for virksomhederne.
- Der skal være større frihed og incitament til at tilpasse beskæftigelsesindsatsen til den enkelte, og virksomhederne skal have bedre forudsætninger for at tage del i den aktive beskæftigelsesindsats gennem enkle regler og gode digitale løsninger.
- Når der stilles krav til ledige, er det om ting, vi ved, virker.

I det følgende opsummerer vi de punkter, hvor vi er uenige, samt nogle anbefalinger.

1. Stor brug af digitale løsninger foretaget af borgerne vedr. selvbooking, CV på Jobnet, etc.

Mange digitale blanketter er udformet, så de er vanskelige at forstå og udfylde. Ofte forlanges oplysninger, som systemet i forvejen har, hvor langt de fleste nødvendige oplysninger ville kunne indhentes af kommunen eller A-kassen via CPR-nummeret - med borgerens tilladelse.

Samtidig har oplysningerne i skemaerne stor betydning for den service og for de ydelser, borgerne kan få, og forkert udfyldelse kan betyde, at borgeren går glip af nogle -i forvejen lave - ydelser.

Når det gælder minoritetsdanskere, er nogle få analfabeter. Af den ældre generation er nogle digitale analfabeter, og nogle forstår dårligt dansk, eller har ikke styr på den nøjagtige betydning af de begreber, der bruges i skemaer og på hjemmesiderne, og kender ikke den danske lovgivning til bunds.

For de allerfleste borgere bør første gangs brug af digitale blanketter for både majoritets- og minoritetsdanskere ske i samarbejde med sagsbehandleren, som må være i stand til at kunne afklare alle tvivlsspørgsmål. Fejlretning af forkert udfyldte blanketter er et større arbejde for både Jobcentret og borgeren, end rettidig omsorg: at hjælpe borgeren med at udfylde formularene. Selvbooking vil kræve, at sagsbehandlerne har mange tider til rådighed, så tidsfristerne overholdes, det kan tit være svært.

2. Opholdskrav i Danmark som forudsætning for ydelser

- Den nye lovgivning om store opholdskrav for ydelser: et vist antal års ophold i Danmark ud af et andet vist antal seneste års ophold i Danmark er både formålsløs, burokratisk, diskriminerende og ubrugelig. Den kan givetvis også medføre, at nogle borgere i perioder må stifte gæld eller søger kontanthjælp, integrationsydelse, m.v.

- Der er intet ærligt formål med denne lov, som blot har været en del af en fremmedfjendtlig lovpakke, og som er diskriminerende og derfor ikke i overensstemmelse med EMRK, som er indføjet i dansk lovgivning, og om Flygtningekonventionen, hvor Danmark har forpligtet sig til at behandle flygtninge på lige vilkår med danske statsborgere.

- Folk i Danmark rejser meget, og kan ikke altid huske eller dokumentere, hvornår de var uden for Danmark igennem de seneste 10 år. A-kasserne og kommunerne har enormt besvær med at få den ønskede dokumentation fra udlandet, og det medfører store forsinkelser med dagpengeberegning.

- Samtidig kan lovgivningen begrænse folks lyst til at tage til udlandet og studere eller arbejde en periode, og dermed bringe ny viden, nye synsvinkler og nye kompetencer tilbage til Danmark. Universiteterne og mange arbejdsgivere råder studerende og ansatte til ophold i udlandet, her er lovgivningen indskrænkende og kontraproduktiv.

Vi har bemærket af Beskæftigelsesministeren ønsker loven afskaffet så hurtigt som muligt, og billiger dette fuldt ud, for loven er netop med til at udskille mange fra arbejdsmarkedet, modsat intentionen med arbejdsmarkedsaftalen.

3. Fokus på repatriering i alle samtaler med udlændinge, som omfattes af repatrieringsloven

Kravet blev skærpet med paradigmeskifteloven, som blev aftalt i den tidligere V- K- LA-regeringsperiode, og er decideret i strid med målsætningerne for en forenklet beskæftigelsesindsats.

Repatrieringssamtaler, som en borger ikke selv har bedt om, kan føles krænkende, ydmygende, invaderende og som et pres for at udrejse fra Danmark hurtigst muligt og blive væk, ja, endda som et led i en etnisk udrensning. I stedet for at sige "Velkommen på vej ind på arbejdsmarkedet i Danmark", skal sagsbehandleren omtale repatrieringsmuligheden i alle fire samtaler det første

halve år og bringe emnet på bane ved alle fremtidige samtaler. I forsøget på at få kommunerne til at medvirke til at presse borgerne ud, belønnes de med en pengepræmie, for hver den, der repatrieres efter repatrieringsloven.

Der er tidligere eksempler på, at danske sagsbehandlere i kommunerne har presset flygtninge fra Irak til at repatriere, selv om det også dengang stod i lovgivningen, at repatriering var frivillig. En del flygtninge fra Irak repatrierede omkring 2004-2005 til Irak, men flere kom tilbage igen. Nogle var repatrieret af egen fri vilje, andre, fordi de følte sig pressede af deres kommunale sagsbehandler, eller af deres vanskelige økonomiske situation i Danmark, jf. en interviewundersøgelse fra RUC og UNHCR¹. De kom tilbage til Danmark fordi situationen var for farlig i Irak, og/eller fordi de ikke kunne få arbejde eller ernære sig selv i Irak. Ordningen er nu udbygget, således at også personer med dobbelt dansk og udenlandsk statsborgerskab kan repatriere. Muligheden for at fortryde er reelt mindsket pga. tilbagebetalingskrav.

Paradigmeskiftelovpakken, L140, ændrede formålet med flygtninges ophold i Danmark fra integration i Danmark til "hjemrejse". Og det uanset at mange af de lande, Danmark forsøger at presse flygtninge tilbage til, er voldsomt præget af krig, der rammer civile, og uanset at landene er ekstremt skrøbelige, og at staterne ikke har kontrol over hele landet og ikke kan beskytte borgerne.

Ligesom der ikke blev varig fred i Irak i mange år efter repatrieringsindsatserne, er der slet ikke varig fred i Somalia. Det er usandt, når regeringen har skrevet at forholdene i Somalia er forbedrede, og at dette ikke er helt midlertidigt. Tværtimod er forholdene pga. krigen skrøbelige og livsfarlige mange steder i landet, opbygningen af forbundsstaten er skrøbelig har mange problemer imod sig, så fremtiden er ekstremt usikker. Der var ifølge ACLED² over 900 dræbte civile i krigen i Somalia i 2016, over 1800 i 2017, knap 800 i 2018 og knap 800 i de første 9 måneder af 2019, dvs. stigende fra 2016-2017, og nu igen en – dog forhåbentlig mindre - stigning og mere intensive kampe mellem al-Shabaab og Den afrikanske Unions indsatsstyrke AMISOM i det centrale og sydlige Somalia, og flere bombeangreb fra mange sider, der ofte rammer civile. Udvisninger og tvangsudsendelser til Somalia sker trods kraftige advarsler og protester fra UNHCR pga. manglende sikkerhed i Somalia³.

¹ Circular repatriation: the unsuccessful return and reintegration of Iraqis with refugee status in Denmark. UNHCR, 2008. <https://www.unhcr.org/research/working/48eb34c72/circular-repatriation-unsuccessful-return-reintegration-iraqis-refugee.html> (retrieved August 23, 2019), excerpts, p 8-9:

"Rania [...] describes their situation as such: We were seven people in our family, and they gave us 900 kroner a week. We have talked to them at the council and told them it is not enough. Rania's husband, Mohamad, explains that this financial situation became too much for them (...): Every day she would cry (...). Therefore, we decided that we should return to Iraq."

Ali felt that his caseworker and another council employee indirectly pressured him to repatriate by thwarting his attempts to find work and build a life in Denmark. Basheer indicates that his caseworker made life in Denmark difficult for him. He states: He attacked me psychologically. He pressured me to return. For example he offered me a fridge and a television if only I would return to Iraq. (...). There was no other way out than to leave Denmark. Several other of our interviewees experienced being pressured into leaving Denmark. Most describe this pressure as indirect, in the form of the adverse living conditions they were subject to in Denmark."

² Kilde: acleddata.com: The Armed Conflict Location & Event Data Project, Databasen:

[number_of_reported_civilian_fatalities_by_country-year-as-of-28Sep2019.xlsx](#) [Er offentlig tilgængelig og gratis mod angivelse af kilde]. Downloadet oktober 2019

³ Türk V., Assistant High Commissioner for Protection (7 November 2016), Letter to the former Minister of Immigration and Integration and Housing from the UNHCR:

http://sosracisme.dk/userfiles/downloads/Pressemeddelelser_hoeringssvar/1705792_letterfromVolkerTurk_UNHCR.pdf

Når en borger møder til en jobsamtale, hvor borgeren skal høre om repatriering, kan

- borgeren føle sig diskrimineret og nære mistillid til sagsbehandleren og Jobcentret
- borgeren søge mest muligt at undgå at møde sagsbehandleren og Jobcentret igen
- borgeren miste sit selvværd og tilhørsfølelse til Danmark
- borgeren opleve, at Danmark kun er interesseret i at få folk med udenlandsk baggrund ud, og kan føle, at det er meningsløst at lære dansk og søge arbejde i Danmark.

Kravet om samtaler om repatriering er således kontraproduktivt i forhold til at få folk nærmere arbejdsmarkedet, og bør ikke gennemføres i denne bekendtgørelse – men bør skrotes på samme måde som andre symbolpolitiske tiltag er blevet skrottet, fordi de var for dumme, for dyre, for dårlige eller for uetiske. Kravet er udtryk for en ”udlændinge ud!”-politik – ikke for beskæftigelses- eller socialpolitik – og bør slet ikke indgå i denne bekendtgørelse.

4. Fokusering på fuldtidsaktivering

Bekendtgørelsesudkastet har især fokus på fuldtidsaktivering, men for mange vil fuldtidsaktivering ikke være det mest ideelle. Til både flygtninge og familiesammenførte stilles store krav om at lære dansk hurtigst muligt. Skal det lykkes for dem både at komme ind på arbejdsmarkedet og lære dansk, bør de i det mindste kompenseres for den tid, de bruger på danskuddannelse og på hjemmearbejde og transport til og fra uddannelsesstedet, og beskæftigelsen bør tilrettelægges, så der tages hensyn til børnepasning, transport til og fra institutioner og skole etc. Det gælder også børnefamilier, hvor forældrene har brug for tid sammen med børnene og til at deltage i aktiviteter i skolen, institutioner og børnenes fritidsliv, ligesom især små børn tit er syge og kræver pasning i hjemmet.

Mange flygtninge lider af PTSD og kan af den grund være mindre stressresistente, have nedsat arbejdsevne, og oftere bukke under for søvnmangel, angst, depression og stress. Det er vigtigt at borgere med traumer får den rette behandling, når de er klar til det, og at behandlingen ikke modarbejdes af urimelige krav på andre områder.

Derfor må aktiverings- og beskæftigelsesindsatsen tilrettelægges individuelt snarere end at opfylde bombastiske krav om 37 timers aktiviteter om ugen, som vil slå mange ud. De aktiviteter, der skal være, må være formålstjenlige i forhold til flygtningenes og andres hele situation.

37 timers aktiviteter om ugen er heller ikke formålstjenligt, hvis det fx drejer sig om folk, uanset baggrund, der har været langvarigt syge med kræft, hjertesygdom, vanskeligt regulerbare sygdomme, eller depression eller psykisk sygdom, eller folk, der er helt slået ud efter at have mistet deres nærmeste, og som skal finde et nyt ståsted i livet. Derfor vil en lempeligere indslusning på arbejdsmarkedet på deltid måske være et bedre vilkår for en varig ændring ind på arbejdsmarkedet – fx på deltid – for både borgeren, dennes partner og børn, og for den virksomhed eller offentlige instans, der har vedkommende i praktik eller ansættelse.

Det er vigtigt at man ikke laver forløb med urimelige krav til aktiviteter, der ikke giver mening, eller som ikke fører til job, og som snarere skader end fører til bedre mestring af egne vilkår. Sporene fra urimelige ressourceforløb for personer med kroniske sygdomme skræmmer.

5. Fokus på anerkendelse, konkret undersøgelse af ressourcer og match fremfor sanktioner

Et nyt lovforslag, der lige er kommet i høring, slår på, at der skal bruges sanktioner konsekvent, når folk ikke booker tider til jobsamtaler, som de skal. Det kan skade mange flygtninge med PTSD eller andre psykiske lidelser, og folk, der er gået ned pga. somatisk sygdom, og fratager borgerne selvtilliden og tilliden til Jobcentret, som kan ses som modspiller frem for medspiller. Der er mulighed for at undtage personer efter individuel vurdering, men spørgsmålet er, om sagsbehandleren får øje på disse psykiske lidelser, eller kan vurdere, hvor gennemgribende de afficerer den "aktiveringsparates" mulighed for at opfylde fremmødekrav. Mange psykisk syge har ikke ressourcer til at anke en afgørelse.

Mange minoritetsdanskere som majoritetsdanskere, raske som syge, har et stort ønske om at komme i arbejde, og har ikke brug for at blive slået yderligere ud og ende som hjemløse eller med en stor privat gæld. Vi vil foreslå, at man i stedet for sanktioner fokuserer på det gode, og lytter til og undersøger borgernes egne ideer, ønsker og vurderinger. Mange flygtninge medbringer en hel eller delvis uddannelse, kompetencer og jobberfaring fra oprindelseslandet uden at få mulighed for at bruge det i Danmark. For dem er en hurtig afklaring af deres medbragte uddannelse, evt. opkvalificering af den, så den kan bruges i Danmark, eller mulighed for at fuldende en påbegyndt uddannelse det vigtigste.

De vigtigste forudsætninger for, at mennesker ændrer adfærd er anerkendelse, indgivelse af håb, mod og motivation, inddragelse og drøftelse af folks ønsker, ideer, ressourcer, vanskeligheder og bekymringer. Og at give den nødvendige konkrete støtte til at finde/iværksætte et job, der matcher forudsætninger, ønsker og behov.

Sanktioner ved udeblivelse fra samtaler synes ikke hidtil at have hjulpet nogen i job og bør udelades.

SOS Racisme foreslår:

- at Folketinget, Beskæftigelsesministeriet og dets styrelser, A-kasser og kommunale jobcentre og integrationsindsatser opretholder en god kommunikation med og om minoritetsdanskere, hvad enten de er indfødte i Danmark, familiesammenførte, arbejdsmigranter eller flygtninge og asylansøgere, og at man behandler folk som individuelle personer og ikke som en masse af ens personer
- at man skræddersyr indsatsen efter den enkelte persons ønsker, ressourcer, muligheder, helbred, og forpligtelser over for børn, herunder at man hurtigt vurderer om en evt. medbragt uddannelse kan bruges, evt. efter fuldendelse eller kvalificering til danske forhold
- at man underviser folk grundigt i alle de digitale procedurer, de skal bruge, og fritager de personer, der ikke kan bruge dem
- at man gør det lettere for folk at huske at møde frem til aftaler med Jobcentret – fx ved at udsende en sms-påmindelse om en aftalt samtale 1-2 dage før samtalen, eller om, at de skal aftale en samtale med Jobcentret
- at man bruger tolk betalt af Jobcentret/A-kassen, når der er behov for det, så folk forstår muligheder, indsatser, procedurer, formål, ret og pligt for den enkelte og konsekvenser af forsømmelser. Desuden at de orienteres om, hvordan de skal orientere jobcentret, ved et evt. udlandsophold eller ved modtagelse af andet job

- at man undlader sanktioner ved udeblivelser
- at man undlader at ændre betegnelsen integrationsydelse til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse, som foreslået i et kommende lovforslag, da det er direkte demotiverende
- at man undlader repatrieringssamtaler, hvis en borger ikke selv har ønsket det, i Jobcentret, da de er kontraproduktive og uetiske. Hvis flygtninge og deres familie ønsker at repatriere kan de henvises til Dansk Flygtningehjælp og få juridisk og praktisk rådgivning herom. Andre borgere kunne måske henvises til telefoniske rådgivningssamtaler med IOM, eller andre der kender til de konkrete forhold i hjemlandet. På denne måde undgår man, at kommunerne presser borgerne til repatriering på et falsk grundlag, og at borgerne mister tilliden til kommunen
- at man ikke nødvendigvis stræber mod 37 timers aktivitetspligt om ugen, da mange ikke har ressourcer til det
- at man afskaffer al lovgivning om krav om ophold i Danmark et vist antal år forud for ydelser, så at flere kan klare sig med dagpengesystemet og børnefamilieydelse og dermed forblive tættere på arbejdsmarkedet
- at sagsbehandlere i A-kasser og Jobcentre uddannes i motiverende og anerkendende samtaler, og holdes ajour om muligheder for at borgerne kan supplere deres evt. medbragte uddannelser.

For SOS Racisme

Anne Nielsen, næstformand

Eva Ancher Svensson

Fra: Sofie Antonius Jæger - SAJ <SAJ@atp.dk>
Sendt: 16. oktober 2019 10:25
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Cc: Anne Hedegaard; Lise Nykær Sandlykke
Emne: Svar på høring vedr. udkast til LF om ændring af lov om aktiv social politik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.) - STAR j.nr 19/11625
Vedhæftede filer: UDK høringssvar vedr. UDK-lovens § 12a stk. 5 og ny § 19 stk. 5-7 (002).pdf

Til STAR

Ved brev af 3. oktober 2019 har STAR sendt høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om aktiv social politik, integrationsloven og forskellige andre love (Enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.).

Lovforslaget har tidligere i foråret 2019 været sendt i høring, hvor Udbetaling Danmark afgav høringssvar af 25. februar 2019. Udbetaling Danmark fastholder dette høringssvar og har ikke yderligere bemærkninger.

Venlig hilsen
Sofie Jæger

atp=

Udbetaling Danmark · Hillerød
Chefkonsulent · Jura - Familieydelse
Direkte nummer +45 48203889 · Mobil +45 24817868
E-mail SAJ@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon 70 11 12 13 · www.borger.dk · www.virk.dk · CVR-nr. 43405810
Følg ATP koncernen på [Facebook](https://www.facebook.com/atpdk) · [LinkedIn](https://www.linkedin.com/company/atpdk)

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de ovenfor angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne efter omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejltagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forhånd tak.

Pas altid på links i mails. Tast hjemmesidens adresse i adressefeltet på browseren eller brug bogmærker. Husk, at hverken banker eller offentlige myndigheder vil sende en mail med et link direkte til en log ind-side, hvor du logger ind med NemID.

25. februar 2019

Høring vedr. udkast til forslag til lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger m.v.

Udbetaling Danmark har modtaget høring over udkast til forslag til lov om enklere og skærpede sanktioner og styrket kontrol med snyd og færre fejludbetalinger mv.

Udbetaling Danmark har alene bemærkninger til lovforslagets § 3:

Lovforslagets § 3, nr. 1 (UDK-lovens § 12a, stk. 5, 1. pkt.)

Denne del af lovforslaget vil have økonomiske konsekvenser for Udbetaling Danmark.

Udbetaling Danmark har estimeret omkostningerne forbundet med at levere oplysninger til STAR om brugen af dataenhedens leverancer og resultaterne af kommunernes og Udbetaling Danmarks kontrolindsats på en måde, så oplysningerne kan sammenlignes på tværs af kommunerne og Udbetaling Danmark og vise udviklingen over tid.

Omkostningerne til udvikling dækker dels over en afklaringsfase, hvor opgaven skal præciseres, dels over datamodellering, hvor data skal defineres, samles og struktureres dels over omkostninger til teknisk integration i forbindelse med leverancen. Omkostningerne til drift dækker over uforudsete hændelser, support ved spørgsmål samt serveromkostninger.

Det forventes i denne forbindelse, at implementeringsomkostningerne vil udgøre i størrelsesordenen 1,2 – 3,2 mio. kr. ekskl. moms samt årlige driftsomkostninger på 0,4 – 1,4 mio. kr. ekskl. moms.

Estimatet er udarbejdet under antagelse af, at leverancen skal igangsættes i 2019, og at de oplysninger, der skal leveres, er data, som Udbetaling Danmark indsamler i forvejen. Desuden er det under antagelse af, at Udbetaling Danmark skal levere strukturerede data.

Det bemærkes, at dataleverancen kan påvirkes af, at Udbetaling Danmark gennemfører ændringer i fx systemer og datagrundlag. Dette vil alt andet lige medføre yderligere omkostninger til udvikling af dataleverancen både hos Udbetaling Danmark og hos STAR, som forudsætter yderligere finansiering.

Det bemærkes, at estimatet indeholder betydelig usikkerhed, idet opgaven ikke er endeligt defineret i forhold til dataindhold, datamængde og leverancefrekvens.

Omkostninger	Mio. kr. (ekskl. Moms PL 2019)
Udvikling (præcisering af opgave, datamodellering, teknisk integration)	1,2 – 3,2
Drift (incident, support, server) pr. år	0,4 – 1,4

Såfremt ændringerne i lovforslaget fører til omkostninger udover den nuværende omkostningsramme, skal det bemærkes, at ATP, som administrator af Udbetaling Danmark, leverer bistand til lovbundne ordninger, der administreres af ATP på ikke-kommercielle vilkår. Det betyder, at ydelserne udelukkende leveres på omkostningsdækket basis. ATP kan således ikke påføres omkostninger som følge af administrationen og varetagelsen af opgaverne forbundet med ordningerne. ATP beregner hverken avance eller risikopræmie i forbindelse med prisfastsættelsen, ligesom der ikke beregnes moms af ydelserne. De lovbundne ordninger opnår endvidere andel i de stordriftsfordele, der er i forbindelse med driften af disse.

Lovforslagets § 3, nr. 2 (UDK-lovens § 19, stk. 5-7)

Forslagets § 3, nr. 2 indebærer, at Ankestyrelsen efter anmodning fra beskæftigelsesministeren kan foretage praksisundersøgelser af Udbetaling Danmark.

Det følger af lovforslaget, at Ankestyrelsen, samtidigt med fremsendelse af den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark, skal indsende 1-3 forslag til områder, der kan foretages en undersøgelse af.

En tilsvarende pligt for Ankestyrelsen gælder ikke i forhold til undersøgelse af sagsbehandlingen i Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, jf. § 16 i lov om den selvejende institution Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at formålet med forslaget er at give Ankestyrelsen samme kompetence til at foretage undersøgelser af Udbetaling Danmarks sagsbehandling, som Ankestyrelsen har i forhold til Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Såfremt formålet med lovforslaget er at harmonisere Ankestyrelsens undersøgelse af sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Erhvervssikring, er det Udbetaling Danmarks opfattelse, at regelgrundlaget for de to undersøgelser bør være enslydende. Udbetaling Danmark mener derfor, at den foreslåede § 19, stk. 6, i lov om Udbetaling Danmark, bør udgå.

Alternativt kan den foreslåede § 19, stk. 6, i lov om Udbetaling Danmark, ændres fra at Ankestyrelsen skal - til at Ankestyrelsen kan indsende 1-3 forslag hvert år, i forbindelse med den årlige redegørelse om sagsbehandlingen i Udbetaling Danmark.

Ved at pligten for Ankestyrelsen ændres til en mulighed, sikres samtidig en mere smidig proces, hvor det er det eventuelle reelle behov for undersøgelse af sagsbehandlingen i Udbetaling

Danmark, der er afgørende for, om der skal iværksættes en undersøgelse af et eller flere områder.

Udbetaling Danmark har noteret sig, at Ankestyrelsens forslag efterfølgende vil blive drøftet mellem Ankestyrelsen, Udbetaling Danmark og Beskæftigelsesministeriet, og at det er Beskæftigelsesministeren, der træffer den endelige beslutning om, hvilke undersøgelser, der eventuelt skal gennemføres.

Denne proces kan Udbetaling Danmark se en fordel i fastholdes, uanset om den ovenfor nævnte pligt ændres til en mulighed.

Administrative konsekvenser

Forslaget vil have administrative konsekvenser for Udbetaling Danmark. Konsekvenserne vil afhænge af antallet af undersøgelser og omfanget af de enkelte undersøgelser. Udbetaling Danmark vil løbende overfor STAR og KL følge op på konsekvenserne.

Eva Ancher Svensson

Fra: Anne Hedegaard
Sendt: 11. oktober 2019 13:40
Til: Anders Østergaard; Charlotte Lauridsen Rafn; Eva Ancher Svensson
Cc: Lillis Jarby Søndergaard
Emne: VS: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

to

Fra: Samfundsanalyse <samfundsanalyse@aeldresagen.dk>
Sendt: 11. oktober 2019 13:27
Til: Anne Hedegaard <AIH@star.dk>; Lillis Jarby Søndergaard <ljs@star.dk>; Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering <star@star.dk>
Emne: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Ældre Sagen har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Snorresgade 17-19 · 2300 København S · Tlf. 33 96 86 86

Læs vores persondatapolitik

Fra: Anne Hedegaard [<mailto:AIH@star.dk>]
Sendt: 3. oktober 2019 15:59
Til: Ankestyrelsen; pote@atp.dk; ase@ase.dk; BM Postkasse; post@businessdanmark.dk; dff@dff.net; mail@danskeadvokater.dk; ds@socialrdg.dk; dh@handicap.dk; regioner@regioner.dk; sekretaer.retspolitik@gmail.com; Datatilsynet; dch@dch.dk; leth@detfagligehus.dk; fsr@fsr.dk; fsd@socialchefforeningen.dk; post@forhandlingsfaelleskabet.dk; fifu@f-f.dk; info@humanrights.dk; info@jobraadgiverne.dk; kl@kl.dk; lap@lap.dk; ka@ka.dk; info@rigsrevisionen.dk; info@rflam.org; Rådet for Socialt Udsatte; sand@sandudvalg.dk; udbetalingdanmark@atp.dk; ÆldreSagen; fa@fanet.dk; dak@danskeakasser.dk; pol.sekr@krifa.dk
Cc: Lillis Jarby Søndergaard
Emne: Høring vedr. udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love

Vedlagt sendes udkast til lovforslag om ændring af lov om aktiv socialpolitik, integrationsloven og forskellige andre love.

Lovforslaget er p.t. sendt i ekstern høring med frist til den 18. oktober 2019. Lovforslaget vil blive fremsat den 19. november 2019.

Lovforslaget har tidligere været sendt i høring fra den 28. januar til den 25. februar 2019.

Følgende ændringer er indsat siden sidste høring:

- Der er fastsat en beløbsgrænse for politianmeldelse i § 1, nr. 54 inkl. specielle bemærkninger samt almindelige bemærkninger i afsnit 2.12
- Nye regler om flyttehjælp for at undgå social eksport i § 1, nr. 50, 52 og 53 og § 5, nr. 1-6 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.17
- Ensretning af vejledningen for alle ydelsesmodtagere efter lov om aktiv socialpolitik i § 1, nr. 35, 39 og 46 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.9
- 100 pct. statsfinansiering af efterlevelseshjælp i § 1, nr. 55 inkl. specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger afsnit 2.20
- Ændring af betegnelse af integrationsydelse § 1, nr. 1, 3, 4, § 3, nr. 2 og 3, § 7, nr. 1 og 2, § 8, nr. 1 og 2, §§ 9-16 med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.21
- Hjemmel til at foretage fokusrevision på områder, som ikke er refusionsberettigede i § 6, nr. 1, med specielle bemærkninger og almindelige bemærkninger i afsnit 2.18

Derudover er der foretaget nogle sproglige rettelser og justeringer, herunder korrektur mv. i lovforslaget.

Ved beskrivelsen af gældende regler er der taget udgangspunkt i lov nr. 548 af 7. maj 2019 om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov nr. 551 af 7. maj 2019 om ændring af lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v., lov om aktiv socialpolitik, lov om sygedagpenge, integrationsloven og forskellige andre love. Det betyder, at henvisninger til lov om en aktiv beskæftigelsesindsats og lov om aktiv socialpolitik sker i forhold til de bestemmelser i disse love. Hvor der ikke er sket ændringer som følge af disse love, er der taget udgangspunkt i gældende ret i lov om aktiv socialpolitik.

Evt. bemærkninger kan gives til Anne Hedegaard, aih@star.dk, Lillis Søndergaard, ljs@star.dk og star@star.dk.

Venlig hilsen

Anne Hedegaard
Chefkonsulent
Sociale ydelser
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Tel. 72 21 76 72
Mail: aih@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S
T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | DK-2300 Copenhagen
T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn